

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGPIŪTIS — AUGUST 7, 1975

Nr. 183

LKB Kronika Nr. 16

Bažnyčios visiškoje rajonų žinioje

Parapijų komitetui negali priklausyti nei kunigai, nei sumanesni piliečiai

13
Kun. B. Laurinavičiaus pareiškimo Religijų reikalų tarybos įgaliotiniui K. Tumėnui teisiškai.

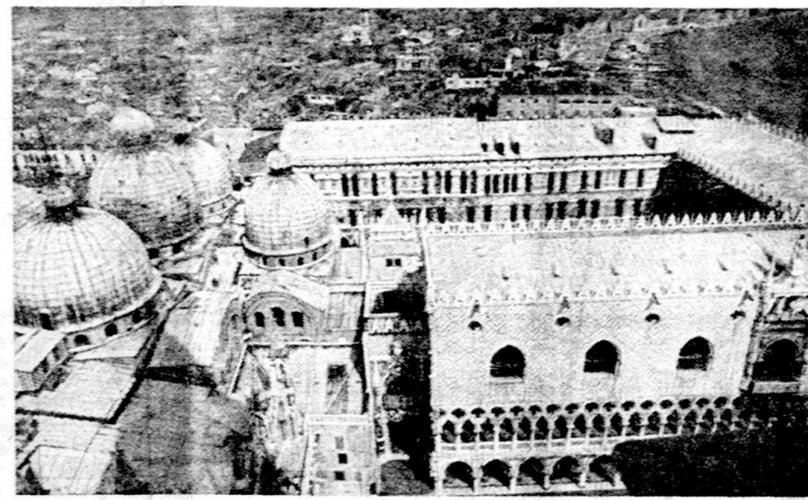
Jeį TERS Konstitucijos 135 jono geodezininką, kad padarystr. sako, kad "LTRS Aukščiausios Tarybos deputatų gali būti renkamas kiekvienas Tarybų Sąjungos pilietis...", tai kodėl kunigas negali būti išrinktas Savos straipsnyje ("Tiesa", 1974, XI. 22) rašote: "Materialistinė pasaulėžiūra išvirtino žymios dalies gyventojų tarpe". Tenka pastebėti, kad materialistinė pasaulėžiūra išvirtino tik mažumos gyventojų tarpe, ir tai tik dėl tam tikrų išskaičiavimų. Tie, kurie ją giria ir reklamuoja, dažnai kalba prieš savo sąžinę. Materialistinės pasaulėžiūros išvirtinimą Jūs stebite iš tolo, o mes iš arti. Jūs remiatės fikcinėmis statistikomis, o mes realia padėtimi. Jei kas iš baimės ir pasisako, kad jis netiki Dievu, tai dar nereikia, kad jis yra bedievis. Jei jis būtų bedievis, tai jis tikrai nepriimtų moterystės sakramento, nekrikštytų savo vaikų ir neitų išpažinties. Taigi nėra pagrindo džiaugtis bedievių skaičiumi. Kas suskaitys šeimams, kurios, nenorėdamos eiti į bažnyčią, meldžiasi namuose!

Per Vilniaus radiją aiškinta: "Kunigai negali priklausyti prie bažnyčios komiteto, kad nepasinaudotų bažnyčios komitetui priklausančiomis materialinėmis gėrybėmis". Kam tokie slykštūs įtarimai? Kad visuomenę nutiektų prieš kunigus. Kodėl neįtarijami kolūkių pirmininkai ir ūkių direktoriai? Jie visi priklauso prie ūkių valdybų. Kunigai ir sumanesni tikintieji negali priklausyti nei prie dvidešimtuko, nei prie bažnytinio komiteto ne dėl to, kad nepasinaudotų materialinėmis gėrybėmis (juk kiekviename komitete yra revizijos komisija!), bet kad lengviau būtų galima bažnytinį komitetą apgauti. Pavyzdžiui, rajono pareigūnai kalbėjo: "Važiukite į Vilnių ir projektą gausite!" Kunigas ir sumanesni, bažnytinio komiteto nariai būtų atsakę, kad projektas aklaiki nedaromas, o tik apžiūrėjus aplinką. Nuvažiuavę į institutą, bažnytinio komiteto nariai įsitikino, esą apgauti. Jūs, įgaliotini, sutikote, kad institutas paruošty bažnyčios apšildymo projektą, tačiau jūsų sutikimu adutiškiečiai neilgai džiaugėsi. Instituto inžinierius Rozentalis nukreipė adutiškiesius pas ra-

Spalio 23 P. Burokui ir V. Trečiokui Švenčionių rajono architektas inspektorius Jakštas ir žemės valdybos inžinierius V. Grauzinis aiškino: "Važiukite į projektavimo institutą ir jums padarys projektą. Rajonas su institutu jau susitarė. Rajono atstovai norėjo išgauti paasižadėjimą, kad be dokumentacijos nebus vykdomi darbai.

Adutiškiečiai, nuvykę į institutą, įsitikino, kad apie Adutiškio bažnyčios apšildymą niekas iš rajono pareigūnų nekalbėjo. Ar turėjo teisę rajono pareigūnai taip apgandinėti bažnytinio komiteto atstovus?

Sakoma, kad įstatymai draudžia kunigams priklausyti prie parapijos dvidešimtuko, ir, kad kunigai negali būti išrinkti bažnyčios komiteto nariais. Aš įsitikinau, kad parapijos dvidešimtuokui negali priklausyti ne tik kunigai, bet ir sumanesni parapijiečiai. Pavyzdžiui, iš pateikto rajono tvirtinimui dvidešimtuokų sąrašo buvo išbraukti: Mykolas Raginis, Edmundas Vaitekėnas ir Ciprijona Burokienė.

Garsieji dožų rūmai Venecijoje. Šis Italijos miestas pastatytas ant 118 salelių ir kiekvienais metais nurimsta į jūrą po pusę centimetro. Visos ligšiolinės pastangos sustabdyti grimzdimą nebuvo sėkmingos

Dabar Indijos niekas nenuvers

NEW DELHI. — Indijos parlamentas, kurio posėdžiuose nedalyvauja opozicija, boikotuoja, priėmė įstatymą, kuriuo panaikinami tie nuostatai, kurie leistų inkriminuoti premjerę Indirą Gandhi dėl neteisėgai pravesių rinkimų ir jos pačios išrinkimo. Įstatymas, bet to, bus retroaktyvus, vadinasi, veikia nuo paskelbimo dienos, bet atgal ir visokie kaltinimai prieš Gandhi dabar jau neturi pagrindo.

Apie šį įstatymą patelisinanti praeities klaidas ir prasižengimus nežino tik pačios Indijos gyventojai. Cenzūra viso to neleidžia paskelbti.

Huseinas prašys ginklų iš Maskvos

AMMAN. — Jordanijos karalius Huseinas grasina, kad jis bus priverstas pirkti ginklų iš Sovietų Sąjungos, jeigu jų negaus iš Amerikos. Jis prašo už 350 mil. dolerių parduoti Hawk raketų ir kitų priešlėktuvinį ginklų. Kongresas Jordanijai ginklų nenori duoti, o Fordo administracija nori.

WASHINGTONAS. — Ateinanti sekmadienį Fordas išvyksta dviem savaitėms į Vail, Colorado, atostogų. Atostogaudamas kartu ir dirbs. Su juo išvyksta ir daug bendradarbių. Iš Vail aplankys kelias valstijas, tarp jų Milvauke ir Pekin, Ill.

HELSINKIS — NEPATEISINAMA KLAIDA

BOSTONAS. — "Helsinki — nepateisinama klaida", sako žinomas kolumnistas Roscoe Drummond "The Christian Science Monitor" laikraštyje. Detente nustojo savo patrauklumą jau senokai prieš Helsinkio nesąmonę. Tenai mūsų prezidentas patenkinio ilgs metus trokštus sovietu siekimu ir šypsodamasis su Brežnevu ratifikavo Maskvos Rytų Europos kontrolę. Dėl to veiksmo Fordas susilaukė stiprios kritikos, įskaitant ir tokius laikraščius, kaip "New York Times" ir "Washington Post", kurie šiaip rėmė kitus detentesėjimus. Helsinkio kapituliacijos ir jie negali pakelti.

Detenteje reikalinga nuolaidų iš abiejų pusių. Drummond sako, kad po Jaltos konferencijos valstybės sekretorius James Byrnes džiaugėsi, kad Maskva pažadėjo laisvus rinkimus Rytų Europoje ir teisę dalyvauti balsų skaičiavime. Buvo naivu, kad jis tik pažadais ir patikėjo, be garantijos, neišsuderėjęs, kad bus taip ir padaryta, kaip pažadėta. Tokių skylių, pro kurias sovietai sugeba pralįsti, buvo senesnėje praeityje, buvo ir naujesnėje (strateginių ginklų apribojimo susitarimuose). Ar nėra saugiau vengti viso to, kur pralendamų skylių sovietai ras ir ateityje?

Po 110 metų atgavo plietybę

WASHINGTONAS. — Prez. Fordas pasirašė Kongreso priimtą įstatymą, grąžinantį Civilinio karo generolui, Konfederatų vadui, Robert Lee plietybę. Lee buvo padavęs pareiškimą 1865, mirė 1870 nesulaukęs plietybės.

Didelio masto žioplystė

BRIUSELIS. — Tik dabar paaiškėjo, kad Norvegijos krašto apsaugos ministerija vakarų Vokietijai skirtą korespondenciją siūsdavo Rytų Vokietijos ambasada. Tai tęsėsi aštuonis mėnesius, iki R. Vok. ambasada grąžino vieną paketą ir paaiškino jų klaidą. Sakoma, nieko labai slapto paketuose nebūdavo. Clapta medžiaga siunčiama kitais kanalais.

DETROITAS. — James Hofa šeima paskyrė 200,000 dolerių atlyginimo tam, kuris padės surasti buvusį sunkvežiminių vairuotojų unijos prezidentą.

BEIRUTAS. — Izraelio daliniai, panaudoję net aviaciją, sunaikino palestiniečių partizanų kaimelį Libane. Žuvo 18 žmonių, sužeistų 44.

NEW YORK. — Šiaurės ir Pietų Vietnamai nori užmegsti diplomatinis santykius su Amerika.

WASHINGTONAS. — Prezidentas Fordas kasdien gauna apie 300 kvietimų kur nors kalbėti.

Japonų teroristų niekas neįsileidžia

KUALA LUMPUR. — Penki teroristai ir vakar tebe laikė 15 įkaitų. Kitus paleido. Su jais kartu buvo ir penki kiti teroristai, išleisti iš Japonijos kalėjimo ir atvežti. Japonija jiems atsiuntė lėktuvą, kad jie galėtų išskristi, kur nori, bet bėda, kad niekas nenori jų įsileisti. Pradžioje sutikimą buvo davusi Libija, bet vėliau persigalvojo. Tarp nepaleistų įkaitų yra Amerikos konsulas ir Švedijos charge d'affaires.

Europos socialdemokratų remia savo draugus Portugalijoje

LISABONA. — Europos socialdemokratų valdyboje aštuonių kraštų vadai pareiškė savo solidarumą ir pažadėjo visokeriopą pagalbą Portugalijos socialistams. Ministeriai pirmininkai Britanijos, Švedijos, Suomijos, Olandijos ir Norvegijos, Vakarų Vokietijos ir Austrijos kancleriai ir Prancūzijos socialdemokratų vadas Francois Mitterrand pažadėjo paramą Portugalijos socialistų vadui Mario Soares. Jie sako, kad priversti tai daryti, kai Rytų Vokietijos, Čekoslovakijos ir Sovietų Sąjungos komunistai remia portugalų komunistus. Kokia forma bus toji socialdemokratų pagalba, nežinoma.

Portugalijos premjeras Goncalves (k.) su prezidentu Gomes

Portugalijos premjeras Vasco Goncalves susaukė savo atstatastydinusius ministerius ir prašė juos kol kas pasilikti valdyboje, kol naujos vyriausybės sudaryti negali.

Krašte neramumai plečiasi. Famaico mieste, šiaurėje, minia, kuri sunaikino komunistų būstinę, išvaikė ir kareivių būrij, pasiūtą miniai sutvarkyti.

WASHINGTONAS. — Amerikos pasitraukimas iš Indokinijos nepanaikino kitų įsipareigojimų Azijoje. Fordas patvirtino Japonijos ministeriui pirmininkui Takeo Miki. Miki apgalvestavo, kad jų tautiečiai teroristai Malezijoje tebe laiko įkaitu Amerikos konsulą ir kitus žmones. Abu vadai pasirašė susitarimą kooperuoti aplinkos apsaugoj.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 7: šv. Kajemonas, šv. Klaudija, Širvydas, Jogilė.
Rugpjūčio 8: šv. Kirijakas, šv. Lelija, Tulgirdas, Daiva.
Saulė teka 5:49, leidžias 8:03.

ORAS

Daugiausia saulėta, kiek šilčiau, apie 80 laipsnių.

Rusų disidentai į mūsų astronautus

MASKVA. — Rusų disidentai kreipėsi į amerikiečius astronautus, kurie kartu su rusų kosmonautais dalyvavo bendrame skridime į erdves, prašydami užtarti rusų intelektualus, kurie laikomi kalėjimuose arba psichiatrinėse ligoninėse. Žymaus rusų matematiko Leonido Pluš žmona prašo amerikiečių užtarti, kad būtų išlaisvintas jos vyras, nuo 1973 laikomas Dniepropetrovsko psichiatrinėje ligoninėje. Jam ligoninėje įšvirksčiami silpninantys vaistai, ir jo sveikata labai pablogėjusi. "Jūs esate mano paskutinė viltis. Tik jūsų prašymas dar gali padėti mano nekaltai kankinamam vyrui", rašė Pluš žmona.

Antrąjį laišką amerikiečiams astronautams parašė rusų moks lininkas Borisas Alčuler. Jis taip pat prašo užtarti matematiką Plušą ir dar kitus tris — Vladimirą Bukovskį, nuteisatą už antisovietinę veiklą septyneriems metams, ir du žydų aktyvistus — Marką Napie ir Borisą Celionoką. Jų "nusikaltimas" — dalyvavo demonstracijoje.

BUENOS AIRES. — Argentina iš kalėjimų išleido apie 100 asmenų, kurie pažadėjo išvykti iš krašto. Birželio mėnesį buvo suimti 1,386 asmenys, kaltinami priešvalstybine veikla.

Solženicinas gyvens Vermonte?

NORTHFIELD, Vt. — "Monitor" laikraščio spėjimu, Aleksandriui Solženicinui labiausiai patiktų nuolat gyventi ne kur kitur, bet Vermonte. Žaliųjų kalnų artumoje. Čia jis geriausiai galėtų dirbti ir niekas jam netrukdytų. Gamta ir atmosfera jam labai patinka. Kalbėdamas Norvich universitete studentams, įsitikino, kad ir auditorija buvusi pati simpatiškausia.

Fordas apgailestauja, nesutikęs su Solženicinu

WASHINGTONAS. — "News week" rašo, kad prezidentas Fordas apgailestauja savo neapgalvotą žygi, atsisakymą susitikti su Solženicinu. Pakvietimas šiam Nobelio premijos laureatui bus įteiktas jam. Solženicinui, labiau priimtiniu būdu.

Argentinos kariai, ieškodami Monteneros teroristų, kriaia įtartinus namus

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629. Telefonas FR 6-6489

SU LIETUVOS VYČIAIS

Artėjančio 62-to Vyčių seimo proga

Rugpjūčio 21-24 dienomis Lietuvos vyčiai ir vyčės suskris pas mus, New Yorkan. Tai bus 62-jų metų vytiškos veiklos apžvalga ir tęstinumo pynė ateičiai.

Kodėl? Nereikia kartoti, kas yra vyčiai ir ką jie veikia, nes tai yra puikiai žinoma lietuviškai šeimai išeivijoje. Tačiau naudinga bus pasakyti: Kodėl vyčiai susirenka į 62-ą Vyčių seimą. Vyčiai yra ligiausiai išlaikę lietuviško judėjimo, kultūrinio puoselėjimo ir visuomeniškumo veiklą JAV lietuviuose. Daug yra pakitę nuo pirmą sykį paskelbto šūko: "Dievui ir Tėvynei". "Ei vyčiai, tautai ir Bažnyčiai". Tačiau vyčiai išliko jautrūs ir rūpestingi savo šūkiui ir himnui. Ir šiemet jie susirenka, vedami tų pačių uždavinių. Lietuvių paveldėjimas, tėvų ir protėvių lietuviškų idėjų vertinimas, krašto meilė ir Lietuvos laisvės atgavimas. Vyčiai supranta, kad ir šiandien būti vyčiu yra prasminga tik tiek, kiek jie aukščiausiai suminėti siekius pajėgs įvykdyti. Organizacinių uždavinių svarstyme seimas didžią dalį skirs lietuviškiems rūpesčiams. Jie suks galvas, kaip palaikyti gražiausią lietuvių kalbą, papročius, dainas. Jie skels pasauliui meilės ir patriotiškumo tarsią — Lietuvai turi būti Nepriklausoma. Vyčiai jautriai gina Dievo ir Bažnyčios teises Lietuvoje. Vyčiai yra vienintelė lietuviška organizacija, kuri turi savo koordinatorių L. K. Religinę šalpai ir persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje paremti. Vyčių kova laikais ir visokiais būdais už Lietuvos laisvę, kaip gražiausia gėlė visame veiklos darželyje.

Kas susirenka? Įdomi ir margą vytišką susirenkančiųjų grupę. Čia suvažiuoja vyresnieji, ilga metų eilę ir savo gyvenimo eigą pašventę. Jie yra jaunimo organizacijos sąnariai, nes pradėjo vytišką kelią eiti būdami jauni ir savo siekiams ir dvasia pasilieką tokie pat. Dauguma bus gyvenimo stiprybės pajėgume — viduramžyje, lietuviškos dvasios ir nuotaikos asmenys. Jie čia susirenka, nes myli vytiškumą ir tiki lietuviškai vytiško brandumo reikšme. Šiemet renkasi ir jauniausi, moksleiviai, kurie bando sekti vytišką kelią, kurs jiems yra tikrai nelengvas. Bet šiame seime jie jungiasi savo jaunomis jėgomis. Todėl ypatingai reikia džiaugtis jų ryžtu, padraštinti ir pagelbėti pamilti vytiškumą ir tęsti vyresniųjų žygius. Sveikintini jaunėji ir jų vadovai.

Susirinks nepaprasta marga grupė savo profesiniu ir visuomeniniu patyrimu. Vyčių tarpe matysime karštai kalbančius studentus, universitetus baigusius, advokatus, daktarus, vyrus ir moteris, pasižventusius šeimai ir visuomenei. Jų eilėse bus ir dvasininkų, kurių artimesnė veikla ypač yra laukiamas šiomis dienomis.

Kaip priimsime vyčius mūsų kėjų aplinkėj priklauso nuo visų lietuvių. Jie pasirinko New Yorką, todėl niujorkiečiai privalo atvira girdimi sutikti ir bendrauti. Kas gali, dalyvauja jų posėdžiuose, nes svečiai visuomet laukiami. Mūsų gausus dalyvavimas pradžiugins susirinkusius iš viso krašto brolius ir sesutes

vyčius. Jie susitelks pas mus, o mes pasistenkime pabendrauti su jais.

Lietuviškas linksmavakaris Atsimainymo parapijos salėj, rugp. 22 d. penktadienio vakarą (9 val.) rengiamas ne tik atvykusiems iš toliau, bet visų vietinių susitikimui. Kaip būtų gražu, kad pripildytų salę, patrigubintų susirinkusius.

Tradiciniame seimo bankete, rugp. 23 d., Kultūros židiny laukiame skaitlingai dalyvaujant. Juk čia vyčiai pagerbs mūsų Sėmą Kudirką ir P. Robertą Hanrahaną. Jei jie randa prasminga, tai mes privalome nepamiršti savo užduoties jungtis su jais.

Pagaliau visi susirenkame seimo užbaigiamosiose pamaldose, rugp. 24 d., Atsimainymo parapijos bažnyčioj, Maspeth. Čia turime pripildyti bažnyčią, ypač jaunimas turėtų pamatyti, kad yra lietuviškai galvojančių ir gyvenančių garbingų vyčių. Labai maža auka, bet labai didelė svarba vieningai lietuviams bendrauti. Mielai dalyvaukime po pamaldų ruošiamuose pietuose ir užbaigiamose iškilmėse.

Sveikinimai ir linkėjimai. Malonūs vyčiai, niujorkiečiai džiaugsmingai Jus sveikina Jūsų darbo kilnumu ir didžiu ryžtu iš

Profesorius Aleksandras Aleksis

likti lietuviams ir įkvėpti naujas kartas lietuviškumo laimėjimams. Dievo palaimos ir ištvėrmės mes Jums linkime. Linkime sėkmingai ir naudingai atsiekti savo Seimo pramatus uždavimus. Mes gerime Jūsų atliktus darbus, bet dar daugybė svarbių uždavinių laukia Jūsų atieities gyvenime. Per ilgą būtų visus juos suminėti. Tačiau mūsų troškimas būtų, kad vyčiai atieities pasiryžimuose pramatytų: artimai, kiek tik galima, bendradarbiauti su kiekviena lietuvišku patriotizmu degančia grupe. Supraskim artinų ryšį siūlus ir tarpiniai susirinkime šventiems lietuvių teisių ir gyvenimo būdo išlaikymo uždaviniams. Ugdyti ir įvesti į vytišką veiklą jaunius turėtų būti antruoju jei jau ne svarbiausiu vytišku uždaviniu. Kol vyčiai nepajudės organizuoti jauniams pastovių stovyklų, vadovų kursų, tol vytiška veikla nebus pilna ir ateitis tamsi.

Įtraukimas jaunų dvasininkų, seselių ir pasauliečių vadovų į vytiškos dirvos lauką turėtų būti kitu labai svarbiu uždaviniu. Kodėl nesigirdi ta linkme balsų, suvažiavimų, pasitarimų? Pagaliau parengti ir išleisti vytiškai veiklai atitinkamą vadovą yra neatšaukiamas būtinumas. Visos organizacijos parūpino atitinkamų vadovų knygų, kodėl vyčiai negalėtų.

Yra dar ir daug kitų vytiškų uždavinių, kurie galėtų būti suminėti bet tai padarys jie patys.

Tegyvuoją vyčiai! Vytiš kun. Staesy Ralis

Moteryų sąjungos 54-os Detroito kuopos seimo rengimo komisija. Sėdi (iš k.) rašt. Elenor Mickey, I vicepirm. Ona Walls; kom. pirm. Bertha Janus ir išd. Magdalena Smailis. Stovi (iš k.) korespondentė Julė Medenis, Sophie Zegas, Stella Hotra ir Helen Tucker

DETROITO ŽINIOS

KVIETIMAS Į MOTERŲ SEIMĄ

Moteryų sąjungos 54 kuopos, Detroit, Mich., seimas įvyks rugpjūčio mėnesį Ramada Inn, viešbutyje, 28252 Telegraph Road, Southfielde Mich.

Tikimės, kad seimas bus gausus, nes kur yra lietuvių parapijos, tai visuomet ten įsikūrusios ir Moterų sąjungos kuopos.

Dabar yra gera proga dalyvauti kartu su mumis seime ir susipažinti plačiau su veikla. Taipogi galėsite dalyvauti sesijoje ir visuose parengimuose. Prašome paskambinti komisijos narėms ir užsakyti vietas visuose pagerimuose ir vaišėse: E. Paurazinė — UN 2-3298, S. Hotra — 235-1019, H. Tucker — 584-1400 ir S. Zegar 477-3666.

Rugpjūčio 13 d. 5:30 v. popiet prasidės registracija delegacijai, vaišės tęsis iki 9 val. vakaro.

Ketvirtadienį, rugpjūčio 4 d., Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje bus laikomos šv. Mišios 9 val. ryto. Kviečiame visus dalyvauti. Po mišių bus sakomi pamokslai. Kultūros centre bus užkandžiai 10:30 val. ryto.

Seimas prasidės 12:30 val. dienos metu, Pietūs 3:30 val. Sesija baigsis 6:30 po pietų. Penktadienį rugp. 5 d. bus laikomos šv. Mišios už gyvas ir

mirusias nares, 8:30 iš ryto, Ramada Inn, viešbutyje.

Kultūros valanda įvyks po sesijos, kur bus išstatyti lietuviški rankdarbiai bei knygos. Kalbės K. Kebliškienė.

6:30 p. p. Mercy College bus pietūs ir vaidinimas. Šeštadienį, rugp. 16 d., Sesija prasidės 8:30 iš ryto. 12 val. užkandžiai. Sesija tęsis iki 3 val. po pietų. 7:30 val. vakare bus banketas, vaisės, Michigan Inn, viešbutyje. Visi galės dalyvauti ir praleisti linksmą laiką su atstovėmis ir svečiais.

Kviečia visus dalyvauti rengimo komisija, kuri padėjo daug darbo ir pasižventimo surengti seimą. Pirm. Bertha Janus, išd. Magdalena Smailis, rašt. Elenor Mickey, pirm. padėjėja Ona Walls, korespondentė Julė Medenis, Sophie Zegar, Stella Hotra ir Helen Tucker.

Koresp. Julė Medenis

TRUMPAI

— Protesto demonstracijas, ryšium su Helsinkio konferencija, rugpjūčio 1 d. prie Detroito federalinės valdžios pastato suruošė organizacijų centras. Dalyvavo 60 lietuvių, po keletą estų, latvių ir lenkų. Dalyvavo ir ukrainiečių kilmės buv. mies-

tas didžiulis stiklinis akvariumas. Jame — grakštus jūros išplauto medžio gabalas. Ant jo ir smėlyje, tarp jūros kriauklių — įvairiai išdėlioti gintaro papuošalai. Vienos žiuruvės žodžiais — tai buvo gražu, kaip svajonė. Ši lietuvių parodėlė tik todėl buvo tokia sėkminga, kad Bridgeporto apylinkės lietuvių taip dosniai skolino savo vertingus lietuviško meno kūrinius. Išstasas dvi dienas, nuo ryto iki vakaro, joje budėjo vyčių kuopos pirmininkė Teresa Trainis. Prie parodėlės sustatymo daug darbavosi Aldona ir Sylvester Marcavage, Alfonsas Trainis ir G. Ivaškienė. Visa eilė gerėjosi audiniai, drožiniai, klausinėjo apie margučius ir šiaudinukus, žavėjosi dideliu gintaro rinkiniu, ir teiravosi, kur galima visto nusipirkti.

Gintarai šiemet buvo ypač sumaniai eksponuojami. S. Marcavage pastangomis buvo gau-

LIETUVIŲ PARODA BRIDGEPORTE

Lietuvos Vyčių 141 kuopa, drauge su LB Bridgeporto apylinkė Conn. Tarptautiniam Festivalyje, įvykusiame birželio 20-22 dienomis Fairfield universiteto patalpose, suorganizavo lietuvių tautinio meno ir gintarų kioską. Šį tris dienas trukusį festivalį — muge lankė didelės minios žmonių.

Lietuvių parodėlė buvo skaitoma viena iš sėkmingiausių paruoštų ir bene pati turtingiausia tikrai meniškais eksponatais. Apsipitę lietuvių stalus, žiūrovai gerėjosi audiniai, drožiniai, klausinėjo apie margučius ir šiaudinukus, žavėjosi dideliu gintaro rinkiniu, ir teiravosi, kur galima visto nusipirkti.

Gintarai šiemet buvo ypač sumaniai eksponuojami. S. Marcavage pastangomis buvo gau-

Lietuvos vyčių veikėjai susitikę savo parengimo metu. Iš k.: choro ved. Estelle Rogers, 15-to raimo aldermanas Kenneth Jakys, išd. Irene Sanus, apygardos pirm. Algirdas Brazis ir gegužinės vedėja Harry Petraitis

to tarybos narė Mary Back. Lietuviai nešė karštą, specialiai pagamintus plakatus ir išdailino tūkstančius lapelių. Amerikiečių spauda, radijas ir televizija šį kartą nuostabiai gerai šias demonstracijas pastebėjo ir jau tos dienos vakarinių žinių metu kelios televizijos stotys parodė demonstruojančius lietuvius. Gaila, demonstracijos buvo suruoštos labai staigiai ir tik vieną kartą buvo paskelbtos per Lietuvos melodijų radijo valandėlę. Daugelis Detroito apylinkės lietuvių apie demonstracijas sužinojo, kai žinių metu pamatė pažįstamus veidus, žyjuojančius su plakatais.

— Jonas Kriščiūnas nuo rugpjūčio 10 d. redaguos ir praves Lietuvos balso radijo valandėles sekmadienio rytais. Jo telefonas 271-9125.

— St. Butkus šaulių kuopos išvyka - gegužinė rugpjūčio 3 d. Adolfo ir Zofijos Vasilių sodyboje praėjo darnioje nuotaikoje. Nepaisant, kad visą naktį ir rytą lijo, į Vasilių sodybą važiuavo apie 150 šaulių ir jų draugų. Šaulės moterys paruošė puikius pietus, o Juozas Muriņas parūpino gairinančių gėrimų. Burtu keliu dovanas laimėjo: Ona Sostakienė, dail. St. St. Smalinskienė, Birutė Januškiene, Irena Laurinavičienė, Povilas Selenis (iš Ann Arbor), Kazys Sragauskas, Vladas Straškus, Viktoras Laurus, Petras Zelvyus, Joana Svobienė ir VI. Selenis. Šias dovanas paaugo: Petras Dalinis, Feliksas Motuzas, Emilija Kutkienė. Marija Zubrickienė, Elzbieta Jodinskienė, Adelė Poderiene, Jonas Poderis ir kit. Dovanų paskirstymą pravedė šaulių s-gos pirm. Vincas Tamošiūnas ir Kazys Razauskas.

— Izabelė ir Eimas Korsakai susilaukė pirmagimio sūnaus Jonuko. Nauju vaikaičiu džiaugiasi abi senelės — Marija Korsakienė ir I. Kukučionienė.

— Išvyka - gegužinė rugpjūčio 17 d. ruošia ramovėnė, rutininkės, savanoriai ir šauliai Mykolo ir Jolantos Kizų sodyboje Windsor — Tecumseh, 12208 Riverside.

— Žurnalistų popietė rugpjūčio 10 d. ruošia Maria Sofijos ir Adolfo Vasilių sodyboje, prie Dainavos. Kalbės prof. dr. Zenonas Rekašius, "Akiračių" redaktorius, tema "Ryšiai su Lietuva — praeties pamokos ir ateities perspektyvos". Po paskaitos paklausimai ir diskusijos. Vasilių sodyba erdvi, vietos užteks visiems, tik reikia apie dalyvavimą pranešti tel. 293-4611. Pradžią 1 val (št)

— Izabelė ir Eimas Korsakai susilaukė pirmagimio sūnaus Jonuko. Nauju vaikaičiu džiaugiasi abi senelės — Marija Korsakienė ir I. Kukučionienė.

— Išvyka - gegužinė rugpjūčio 17 d. ruošia ramovėnė, rutininkės, savanoriai ir šauliai Mykolo ir Jolantos Kizų sodyboje Windsor — Tecumseh, 12208 Riverside.

— Žurnalistų popietė rugpjūčio 10 d. ruošia Maria Sofijos ir Adolfo Vasilių sodyboje, prie Dainavos. Kalbės prof. dr. Zenonas Rekašius, "Akiračių" redaktorius, tema "Ryšiai su Lietuva — praeties pamokos ir ateities perspektyvos". Po paskaitos paklausimai ir diskusijos. Vasilių sodyba erdvi, vietos užteks visiems, tik reikia apie dalyvavimą pranešti tel. 293-4611. Pradžią 1 val (št)

ZAIBO SPĖJIKLIS

Švedijoje mokslininkų sukonstruotas pirmasis pasaulyje zaibo įspėjėjas. 5 min. prieš įvykstant zaibo iškrovai, įsižiebia lemputė ir suskamba varpas. Įrenginys matuoja elektrosstatinį lauką aplink save ir radijo pulsą, išskiriamą tolimų elektrų audrų. Įtaisą numatoma naudoti gamykluose ir sandėliuose, kuriuose yra didelis sprogmenų kiekis. jm

GARBĖS NARIŲ KOMITETO PIRMININKAS

Lietuvos vyčių organizacijos Garbės narių komiteto pirmininkui Leonardui Šimūniui mirus, to komiteto pirmininko pareigas eiti centro valdyba paskyrė profesorių Aleksandra Aleksį iš Waterbury. (iš "Vyčio")

DETROIT, MICHIGAN

PETRAS PUTRIUS

Dailo — Dekoravimas — Taiso Kambarių — Verandas — Garbus — Ideja "Pinstar Board" Visų rūšių grindų ir sienų plovimas 6822 Maplewood, Livonia, Mich. 48152 Tel. 478-4778

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$26.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	26.00	16.00	10.50	6.50
Savaitinis	16.00	8.50	—	—

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatavim už gautas prenumeratas nesuindami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusierius ir moterų ligų Ginekologinis Chirurgas
6440 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Ill. 509-0500
Pirma ligonius pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti 274-8012

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-Cios ir California
Val: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 5:30 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val pirm., ketv. 1 iki 7 popiet. antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penktad. 10-4; šeštad. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Endokrinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6440 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Rezid. tel. — GI 8-6873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUSIERIA IR MOTERŲ LIGŲ GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
3132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti: MI 2-0001.

DR. A. B. BLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą
Ofiso telef. PR 8-2228

DR. JANINA JAKSEVICIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2638 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 — LO 1-4605
Jei neatliepia 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai
2405 W. NORTH AVENUE
5214 N. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą
Vid. telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus

DR. TERESE KAZLAUSKAS
VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
5735 W. 143 Street
Orland Park, Ill. 60462
Tel. 390-0057
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškyrus trečiadienius
Šeštadieniai 12 ir 4 val. popiet.

DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. d. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryt. iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. 239-2919.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-oje ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 3 iki 7 val. n. p. 7-oje susitarus

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinis ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet. ir ketv. nuo 5-7 vakar.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 9 val. v. antr. ir penkt. nuo 1-8 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1233
Ofiso val: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad., pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIABA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Avenue
Val: pirm., antr., ketv. 9-6 ir 8-8, penktad. 2-5, šeštad. pagal susitarimą

SKAIČIAI IR KALBOS

Sovietinis imperializmas yra tikrasis ta žodžio prasme imperializmas. Kai kalbama apie kitų kraštų grobimus ir eksploatacijas, tai daugelis galvoja apie vadinamus kapitalistinius kraštus, kurie turi užgrobtą sveiką kolonijas. Tačiau tokių kolonijų Vakarai nebūna, o Sovietų Rusija yra tikrasis kolonialistas, tikrasis grobikas, tikrasis trečiojo pasaulio, nekaltant jau apie pavergtą pasaulį, išnaudotojas.

Tačiau, nepaisant viso to, dar nuolat ir nuolat reikia ne tik pasauliui, bet net ir lietuviui priminti, kad komunizmas yra tikrasis imperialistas, nieko nepasikeitęs nuo pradžių; kad komunizmas stengiasi išnaudoti ir apgauti, nepaisant, ar tu bandytum vesti dialogą ar jam priešintis. Visa tai rodo ne kokius nors vadinamąjį kapitalistų ir komunistų nekentę abstrakcijos kalbos, bet konkretūs skaičiai.

Sovietiniai imperialistai iš užgrobtų sričių gabena viską į komunistinę Rusiją. Nekalbant, kad jie po karo apilėję ligi nuogumo rytinę Vokietiją, iš užgrobtų kraštų ir dabar viską gabena. Iš Čekoslovakijos, Vengrijos ir Bulgarijos, kaip skelbia kom. Kinijos žurnalas "The Peiking Review" š. m. kovo 29 d. laidoje, išgabeno didelį procentą svarbiųjų metalų. Iš Čekoslovakijos išgabena 90% uranijaus, iš Bulgarijos 49% švino ir iš Lenkijos 43% cinko. nekaltant jau apie kitus vietose pagamintus gaminius. Sovietų Sąjunga apilėsinėja užgrobtas tautas ne tik materialiai, bet ir moraliai, nuolat versdama gyventojus šaukti, kad už visa tai turi būti užgrobtieji kraštai dėkingi Maskvai.

Ir tu pagrobtųjų kraštų yra nepaprastai daug. Kaip skelbiama 1971 m. išleistame A. F. L. C. I. O. unijos leidinyje "Who is the Imperialist?", Maskva užgrobtų žemių, įskaitant ir Pabaltijo valstybes arba Rumunijos atplėstas sritis, Sovietai turi 825,591 kvadratinę mylią su 25,5596,000 gyventojų, tačiau Maskvos įtakoje yra ir Rytų Europos valstybės, turinčios kaip Lenkija net 32 mil. gyventojų, arba R. Vokietija 16 mil. Iš viso komunistai į savo įtaką vis labiau stengiasi įtraukti kuo daugiau kraštų, nesiskaitydami su jokiais priemonėmis. Net tokia katalikiška Portugalija gali nukristi į komunistinį prieglobstį, nes komunistai nesigaili iš užgrobtų kraštų surenkamų lėšų kitiems kraštams remti, kad šie patektų komunistų vergijon.

Visi tie dalykai daugiau ar mažiau žinomi, bet dažnai primirštami ne tik vakariečių, bet ir pačių lietuvių, kurie, nuvykę į pavergtą Lietuvą, per senti-

mentus nebemato komunistinės okupacijos. Kokie malonūs okupantai bebūtų ir kiek jie daug ar mažai už viešbutį imtų, kaip jie užmerktų akis už tavęs "nematyta", skaičiai rodo, kad okupacija yra. Ir šiandien, kai komunistai ryja kraštą po kraštą, kai kas tiki žodžiais, ką jie sako, o ne ką jie daro.

Tačiau ir žodžiais komunistai nėra per daug švelnūs. Sovietų Sąjungos ideologas Michail Suslovas nedviprasmiškai pasisakė dar prieš pat Helsinkio konferenciją, jog jokių būdu nereiškiama, kad komunizmas atsiskaidė pasaulinės revoliucijos. Esą, tegu nemano žmonės ir tegu nesitikite nuo pradžių; kad komunistai stengiasi išnaudoti ir apgauti, nepaisant, ar tu bandytum vesti dialogą ar jam priešintis. Visa tai rodo ne kokius nors vadinamąjį kapitalistų ir komunistų nekentę abstrakcijos kalbos, bet konkretūs skaičiai.

Suslovas savo kalbos dalį skyrė 1935 m. kominternio kongreso sukakčiai paminėti. Ir jis paminėjo, kad ir prieš keturiasdešimt metų kapitalistinės šalys kentėjo ekonominę krizę, kraštuose augo nepasitenkinimas ir todėl visa buvo palanku proletariatui. Pagal Suslovą viskas žengia pasaulinės revoliucijos kryptimi. Esą, visur stiprėja socializmo įtaka, pažymėtini laimėjimai Azijoje, Kuboje, Afrikos šalyse ir sėkmingai besivystą įvykiai Portugalijoje. Suslovas taip pat priminė, kad kapitalistų įtaka pasaulį silpnėjanti. Tokie yra skaičiai ir tokios kalbos, todėl vakariečiai turi daryti iš to savo išvadas, apie tai turim žinoti ir mes lietuviai.

Komunistiniai tirtonai nesikeičia. Jeigu dar kiek kas abejoja, komunistų vadų kalbos visus grąžina į tikrovę. Mūsų reikalavimus kongreso ir senato nariams komunistai seka, kaip seka jie kongreso nusiteikimus arba net kaip seka ir pačių kongresu narių pasikalbėjimus telefonu. Maskvai, siekiančiai palaikyti kapitalistinį pasaulį, nėra vistiek, kaip Vakarų pasaulis apie ją galvoja, todėl ir mes turime tai atsiminti. Jeigu ne mūsų veikla, nei kongresas imtųsi kokios nors akcijos, nei pats prez. Fordas kvieštų pagaugiau kraštų, nesiskaitydami su jokiais priemonėmis. Net tokia katalikiška Portugalija gali nukristi į komunistinį prieglobstį, nes komunistai nesigaili iš užgrobtų kraštų surenkamų lėšų kitiems kraštams remti, kad šie patektų komunistų vergijon.

Spaudoj ir gyvenime

VATIKANAS IR HELSINKIO KONFERENCIJA

Vatikano radijo dienraštis paskelbė komentarą apie Apaštaly Sosto delegacijos vaidmenį tarptautinėje konferencijoje Europos saugumo ir bendradarbiavimo klausimais. Apaštaly Sostas šioje konferencijoje dalyvauja lygiomis teisėmis su visomis kitomis valstybėmis. Tačiau, rašo dienraštis, Apaštaly Sosto uždaviniai konferencijos darbuose daug kuo skiriasi nuo kitų valstybių uždavinių. Politinių ir karinių problemų diskusijose Vatikano delegacija laikėsi nuosaikiai, būdama įsitikinusi, kad Apaštaly Sosto svarbiausias uždavinys yra pasisakyti pirmiausia etniniais-juridiniais klausimais. Laikydama šio nusistatymo, Apaštaly Sosto delegacija vėliau rūpinosi iškelti pagrindinį žmogaus teisių apsaugojimo problemą. Ši uždavinį delegacija atliko ne tik savo ir visų katalikų vardu, bet ir kitų religinių bendruomenių ir net netikinčių

žmonių vardu, nes netikintieji žmogaus sąžinės laisvė Bažnyčiai yra lygiai brangi, kaip tikintųjų laisvė. Šventojo Sosto delegacija, rašo Vatikano radijo dienraštis, tuo būdu atliko savo moralinę pareigą, ginama paskirų žmonių, atskirų etninių grupių, tautų ir valstybių interesus. Visų Europos valstybių įsipareigojimas apsaugoti didžiulius moralines vertybes, — kaip žmogaus asmens orumą, sąžinės laisvę, pilną lygybę tarp žmonių ir socialinį teisingumą, gali daug padėti, siekiant įgyvendinti pastovią taiką ir saugumą, ugdant tarpusavio bendradarbiavimą ir net plečiant prekybinius mainus. Todėl Vatikano delegacija, jau konferencijos parengiamojoje fazėje pasiūlė, kad konferencijos baigiamojoje deklaracijoje visos valstybės įsipareigotų saugoti ir kiekvienam piliečiui užtikrinti pagrindines žmogaus teises. Yra natūralu, pažymi

JAV IR SOVIETAI HELSINKYJE

Sovietų tikslas sustiprinti įtaką Europoje, apsidrausti nuo antrojo fronto ir siekti ūkinio bendravimo

GEDIMINAS GALVA

Prieš pat išvyką į Europą VII. 25 prezidentas G. Fordas padarė nepaprastą moštą, paskelbė savo požiūrį į Europos saugumo ir bendradarbiavimo suvažiavimą. Jo neprasistas pareiškimas tik daliai parodė veidą suvažiavimo, kuris mažai ką težada ateičiai.

Jo žodžiais, "Tas dokumentas, kurį aš pasirašysiu Helsinkyje, nėra sutartis, teisiškai įpareigojant ten dalyvaujančias valstybes. Tai politinis ir moralinis dokumentas, siekiantis glaudesnio bendravimo tarp Rytų ir Vakarų... Galiu užtikrinti, kad JAV anksčiau nepripažino Lietuvos, Latvijos, Estijos okupacijos ir dabar jos to nepadarė. Mūsų nepripažinimo politika nesietina su Europos saugumo suvažiavimo pasekmėmis... Minėto dokumento praduose įjungti nuostatai, kad kraštų prijungimas jėga pažeidžia tarptautinę teisę ir negali būti laikomas teisėtu veiksmu. Šis nusistatymas neteikia vilčių, kad tuojau bus pakeistas Europos žemėlapis".

Iš šio pareiškimo išplaukia toli siekiančios išvados. JAV nepripažįsta kraštų pajungimo jėga, Pabaltijo valstybių okupacijos, tačiau anksčiau padarytais žygiais ir Helsinkyje padėtu parašu nepalengvins jėga užimtus kraštų padėtis. Washingtonas nenori pažeisti laisvo apsisprendimo pradų, kurie, deja, jau seniai sulaužyti. Tokie pažadai nepagalbės pavergtoms tautoms priespaudoje laisviau kvėpuoti.

Sovietų spaudimas

JAV ir Sovietų bendradarbiavimas, buvęs karo metu, baigėsi vienu smūgiu. Stalinas vykdė imperialistinę politiką, 1945 m. užėmė Pabaltijį, apkarpė Suomiją, Lenkiją, Rumuniją ir ruošėsi sukurti komunistines respublikas, kurios pateko Sovietų įtakon. JAV tuo metu neparodė ryžto priešintis Sovietų imperialistinei politikai. Jos pripažino komunistiškas respublikas ir 1973 m. pasiuntė generalinį konsulą į Leningradą tvarkyti reikalų ir okupuotame Pabaltijy. Anuo metu Washingtonas pamiršo pradą — teisiškai nepripažinti jėga užimtus kraštų, kuriuose yra daugiau

kaip 125 mil. gyventojų, ginti jų nepriklausomybės.

Sovietai kitaip elgėsi. Jie kalbėjo apie taiką, bet rėmė kariuomenę. Jie pirmo taikos sambūvį, bet siekė karinio sustiprėjimo, politinės įtakos ne tik satelitinėse respublikose, bet ir vakaruose. Jau 20 metų jie pirmo mintį sukviesti Europos valstybių suvažiavimą, kuris pripažintų Sovietų užgrobtas sritis ir komunistinių valstybių 1200 mylių sienas.

Sovietai bent kelis kartus panaudojo šarvuotus mašintni sukilimus. 1953 m. ginklais nuraminė Rytų Berlyno vokiečiai. Trejiems metams praslikus įvykių krauju praliejimas Vengrijoje, o 1968 m. buvo užgnaužtas bandymas Čekoslovakijoje laisviau atsisukti ir su vakariečiais bendrauti. Nuo to meto komunistinės valstybės buvo įjungtos į glaudesnią politinį, ūkinį ir karinį bendravimą su Sovietais. Ir šiuo metu satelitinėse respublikose Sovietai tobelabiau arti pusės mil. karių galimybės neramumams drausminti.

Helsinkio suvažiavime Sovietai siekia savo imperializmo grobį įteisinti, Rytų Europos sienų pripažinimą iškovoti. Nutarime randame tokį sakinį: "Suvažiavime dalyvaujančios valstybės pripažįsta dabartinės sienas ir pasižada jų nepažeisti dabar ar ateityje. Sienos tegali būti pakeistos remiantis tarptautine teise ir taikingu susitarimu". Šis nutarimas yra Sovietų didžiausias laimėjimas.

Sovietų spaudinimas į Vakarų Europą

Šio pokario metais Sovietai ne kartą panaudojo jėga, o vėliau L. Brežnevas net paskelbė taisyklę: Sovietai turi teisę įsikūsti į komunistinių respublikų vidaus reikalus.

Pavergtų tautų savaitės minėjimo Clevelande metu lietuvių grupė buvo gausi ir gerai organizuota. Nuotr. Vl. Bacevičius

AUTOBUSU PER MAROKĄ

REGINA RASLAVICIENĖ

Pėsti, žašele žygiuojam į souk - turgų. Ir ko čia nėra! Medžiagos, auksu išsiuvinėti kaftanai, variniai, sidabriniai ir skardiniai indai, imbirai, samavorai, įvairių raštų pintinės, maisto kalnai, ožkos, avys ir žmonės. Vieni dera, kiti perka ar tik žiūrinėja. Moterys beformiuose tamsiuose apsiaustuose su gaubtuvais, veidus prisidengusios skepetėlėm, kurių mazgas pūso ant pakaušio. Kitos užsimaukusios plačiabryles skrybėles. Tai kaimietės. Priešingai europietiškiems papročiams, kur skrybėlėti tik miesto ponai ir ponios vaikšto.

Namukai maži, sustatyti kaip papuoelė, nubaltinti kalkėmis, kai kur su skardinį stogų palėpėmis, o po jomis jāvų, avių krūvos ir prieskonių maišai.

Morokiečiai daug dėmesio kreipia į maistą ir iš nieko pagamina skaniausius patiekalus. Bet jiems paruošti reikalingi specialūs puodai, sietai ir mano akiai visai svetimi virtuviniai rakandai.

Mrs. Tweedy jau dera piramidės formos molinį indą. Nudengus jo aukštą kepurę lieka padėklas, ant kurio akis ieško viščiuko su cons-cons. Jau priešpiečių laikas. Bet apetitas tuoj prapuola — jaunuolis neša ant pečių pusę jaučio, kuris, atrodo, dar gauoja tik pralietu krauju.

Maska panaudojo ir kitą būdą — ideologinį ginklą Vakarų Europoje. Komunistų partijos buvo remiamos, bet vengė staigių lūžių. Veikla planuota ilgam tarpiniui. Helsinkio suvažiavimo tretytis klausimas — asmenų, visuomeninis ir kultūrinis bendradarbiavimas, kuris laikomas vakariečių laimėjimu, gali būti tinkamas ginklas griauti pakrikusiomis visuomeninėms santvarkoms Vakaruose.

Kas bus laimėtojas? Viskas priklausys nuo sugebėjimo veikti. Geriausias pavyzdys Portugalija, pakrypusi į proletariato diktatūrą. Š. m. balandžio 25 d. rinkimuose komunistų partija telaimė 12,5 proc. balsų, tačiau pasiūtelkusi karius jau siekia įgyvendinti komunistinę santvarką. Komunistų partija gauna ne tik materialinę, bet ir politinę paramą iš Sovietų. Ten vykstantis žaidimas liečia ne tik Portugaliją ir buvusias kolonijas, bet ir Vakarų Europos.

Europoje yra ir daugiau politiški pakrikusių kraštų. Dėl jų pakrikimo negalima kaltinti tik Sovietų, tačiau Kremlius bando pasinaudoti negalavimais ir jau kitomis priemonėmis sprautis į Vakarų Europą. Ideologinė kova turės paastrėti.

Ūkinis bendravimas

Sovietai per pastarąjį penkmetį padarė didelę apsiginklavimo pažangą. Taikaus sambūvio tarpsnyje JAV ir Sovietų pasirašytos sutartys patarnavo Maskvai dar sparčiau ginkluotis. Apsiginklavimui reikalinga vakariečių technologija. Šis reikalas verčia Sovietus plėsti prekybą su vakariečiais. Amerikos kviečiai ir kiti grūdai gali būti panaudoti krašto gyventojams maitinti, bet ir karo meto atsargai.

Apollo ir Sojuz pasiviešinėjimas erdvėje yra praverimas durų ruoms patirti šios srities amerikiečių laimėjimus.

NEPALAUŽTA TAUTOS DVASIA

LKB Kronikos ir šių dienų įvykiai

P. INDREIKA

Stebint paskutiniuosius Helsinkyje vykstančius įvykius Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje, kyla klausimas, kaip ilgai dar teks pavergtoje Lietuvoje leisti LKB kroniką. Atsakymas tegali būti tik vienas — dar ilgai. Metant žvilgsnį į Lietuvos istorinę praeitį, jos eiga paženklinta staigiais įsiveržimais, kurių išaiškinti dar niekamas ginklas griauti pakrikusiomis visuomeninėms santvarkoms Vakaruose.

Viduramžių pabaigoje lietuvių tauta, iki tol tūnojusi nežinioje, staiga prasiveržė lyg koks potvynis ir užliejo visą rytinę Europą. Sukūrė milžinišką imperiją nuo jūrų iki jūrų. Savo pavaldinius, humanišku elgesiu išvedė į vakarų kultūrą ir civilizaciją. Savyte tauta išaugo karalius ir kunigaikščius, gabius administracinius. Patys lietuvių praskydė svetimųjų jūroje dar vis rodo gyvastingumą, bet po Vytauto mirties tapo įnamiais savo tėvyneje — klausė, kur baigiasi mūsų pasakų šalis, nes tėvynė buvo ten, kur susitikdavo lietuvis su lietuviu, Mirus Vytautui, imperija pradėjo irti. Potvynis pradėjo nusėsti, o vakarų mokslininkai skubėjo į Lietuvą užrašinėti nykstančios tautos pėdsakus.

Po samanotais pirkelių stogais vis dėlto dar blykčiojo tautos gyvybės žiburėliai, nepaisant, kad kaimynai jau buvo pradėję dalintis vis valdytas žemes. Toje rūskanoje gadynėje pradėtos leisti kronikos nerašytos, bet einančios iš gyvos tautos pasakų pavidalu: apie nugrimzdusias valdovas dar sparciau ginkluotis. Apsiginklavimui reikalinga vakariečių technologija. Šis reikalas verčia Sovietus plėsti prekybą su vakariečiais. Amerikos kviečiai ir kiti grūdai gali būti panaudoti krašto gyventojams maitinti, bet ir karo meto atsargai.

Ar Helsinkio nutarimai paspartins Vakarų ir Rytų ūkinį bendravimą? Vargu. Karinės varžybos, jei nepavyks šiais metais pasirašyti SALT II sutartis ir įgyvendinti apsiginklavimo priedžiūros, lems ir ūkinį santykiavimą.

Prieš pat Helsinkio suvažiavimą Pekinas gana aštriai ėmė pulti Maskvos imperialistinę politiką ir bandymą apsidrausti Europoje nuo antrojo fronto. Ar Sovietams pavyks nuraminti Vakarų Europą ir pašalinti baime būti užpultai didžiojo kaimyno? Šis reikalas priklausys ne tik nuo JAV ir Sovietų, bet ir nuo kitų Europos valstybių. Galima pritariti G. Fordo VII.25 pareiškimui: "Jei nutarimai nebus įgyvendinti, Europos padėtis ateityje bus dar blogesnė kaip šiandieną".

Daukantas, Valančius ir kt. 1883 m. dr. J. Basanavičius pradėjo leisti rašytą "kroniką" — Aušrą. Ji daug kuo skyrėsi nuo dabartinės LKB kronikos, nes tada dar nebuvo nei radijo, nei televizijos, nei tolimo erdvės skrydžių. Bet "Aušra" sugebėjo apvilkti tautą fantastišku rūbu, kuris pralenkė Appolo ir Sojuzo skridimus, nes buvo atidengtos tautos paslaptys — lietuvių praeitis ir kalbos grožis.

Aną tamsią Lietuvos naktį, kuri tęsėsi net 125 metus, charakteriškai Rusija draudė leisti "kronikas", net vartoti savas raides, jau nekaltant apie knygas ar laikraščius. Bet nežiūrint visų draudimų, lietuvių mėgo paskaityti "Bromą atvertą į viešnasti" ir net kitur atsispausdinti klastotus ir maldų šaltinius, kol atėjo 1918 metai su visai kitomis "kronikomis".

Atkuriamą nepriklausoma Lietuvos valstybę ir graudūs vysk. A. Baranauko dainos posmai "Anei rašto, anei druko mums turėt neduoda" įrikuojami į stork chrestomatijas pasiskaityti priaugančiai kartai. Staigiai pasikeitė visa socialinė samprata, kultūrinė aplinka ir sostinės gatvės suskambėjo lietuviškais žodžiais, kuris pakeitė lenkišką ar rusišką. Trumpame nepriklausomybės laikotarpyje išaugo pirmieji ir kultūringa spauda — laikraščiai, žurnalai. Tariamose "kronikos" vardas užmirštas, nes laikraščiai ir žurnalai pasipuovė skambiais lietuviškais vardaais, o jų turinys giliai įsmigo į lietuvių ūkininko širdį, kad jau atėjo laikas nebeprotuoti vaiką leisti į mokslo ir neberikoti klastoti kilmės dokumentą, nes visi esame sau žmonės.

Net ir dabar sunku suprasti, ką spauda yra atlikusi nepriklausomybės laikotarpyje. Dabar mes daug pasaulio perėję ir daug matę galėtume pasakyti pagal patarėlę, kad genys margas, bet mūsų spauda buvo dar margsnė. Jos įtaką jaučia ir okupantas, kuris jau 35-rius metus kariauja ir vis negali išnaikinti jos įtakos, o lietuviams užteko ją sukurti 22 metų.

Gaunama iš okupuotos Lietuvos LKB kroniką vartome. Ją perveri labai lengva — 32 ar 45 puslapiai. Jone nėra reklamių, nuostabių literatūrinių poličių nagrinėjimo ir painaus meno klausimų pristatymo. LKB kronika yra kuklus ir vargingas leidinėlis, mašinėle spausdintas, bet jos balsas skardus, kuris viešumon kelia komunistinės sistemos žiaurumus. Tai pavergto lietuvių balsas ir kovos priemonė blogesnė kaip šiandieną".

Žodžio išpėsti.

Kiti bendrakeleiviai sėdi blankiais veidais ir nežina, ką jie mato ar kuo domisi. Tik ponai Down ir ponai Tweedy, lyg dvynukų poros, visad gerai nusiteikę.

Pažintys sunkiai mezgasi ir nutariau, kad daug įdomiau keliauti vienai.

Lipam į autobusą ir pro į viršų užriestom ausim vartus riedam iš Tetuano.

Užmiesty vėl polieja su grėblinėm užtvaram. Įtartinai žiūrim į ginkluotus arabus, bet jie šypsoi ir net atiduoda pagarbą.

Pralenkiam tankių pušų eilę ir artėjam į aukštumas. Jų viršūnės — uolienos, lyg griuvėsių liekanos. Kelias geras, bet juo beveik niekas nejudą. Jei kur dejuojama dėl žmonių pertekliaus, čia ta tema atrodytu juokinga. Bet taip nėra, nes tik dėl žmonių priauglio išnyko miškai ir žvėrys. Dabar net zuikio laukuose nematysi, taip viskas išmedžiota. O ir čia kažkada slankiojo aukos tykodami liūtai, šakalai, šokinėję gazelės, kriukšėjos laukinės kaulės.

Įvažiuojam į Rif kalnus. Kelias vingiuojasi tarp kuprotų uolienų, išgraužęs jose sau praėjimą. Apačioje net upelis gurguliuoja ir šokinėja per akmenis. Už posūkio tiltas ir užtvanka. Nors morokiečiai ir kratosi svetimos pagalbos, bet nusileidę vienoje srityje — sutiko priimti Jungtinių Tautų Agrikultūrinės organizacijos paramą, kuri padeda atkurti žemės ūkį. Beveik 75 proc. žmonių yra iškūninkai, kuriems trūksta žinių ir priemonių tinkamai išvystyti žemdirbystę. Be to, žinoma, varžo ir valdžia, nes reikia jos leidimo ką sėti ar sodinti.

(Bus daugiau)

Politinį klausimų svarstybose dalyvauja (iš kairės) Leonardas Valiukas, Vytautas Vidugiris, dr. Jonas Zmuidzinis, dr. Feliksas Palubinskas, Simas Kudirka, ir Juozas Kojelis. Nuotr. L. Kanto

APIE LIETUVIŠKĄ GYVASTINGUMĄ KALBANT

Žvilgsniai į Californijos lietuvių gyvenimą
JUOZAS KOJELIS

Lietuvišką bendruomenių gyvastingumą atskirose vietovėse išreiškia ne organizacijų gausa, bet jų veikla, ne pasipiniginami ruošiami parengimėliai, bet kultūrinio ar visuomeninio - politinio pobūdžio įvykiai, ne rutinos smėlyje įklimę minėjimai, bet juos nešąs entuziazmas ir iš jų sklindančios idėjos, ne atskiri pasitampymai, bet kantrus, planingas ir išvermingas darbas.

Kitas dažnai nevertinamas lietuviškam atskirų bendruomenių gyvastingumui palaikyti veiksnys — tai atvirumas plačiam lietuviškų idėjų laukui, nežūrint, iš kur tos gaivinamos idėjos spinduliuotų: iš savos apylinkės, iš kito miesto ar iš kito kontinento. Izoliavimasis ir užsitvėrimas savoje organizacijoje, parapijoje, partijoje ar tapimas savo vietovės "patriotu" — tai bloga ateitį lemia ženklai. Kalbėtojo pasikvėpimas iš kitur ir koki nors minėjimas izoliacijos kiato dar nepramuša. Reikia pilno ir atviro įsijungimo į gyvenamojo krašto ir viso pasaulio lietuvišką bendruomenės nervų ir kraujo apytakos sistemą kūrybiniam entuziazmui atskirose vietovėse palaikyti, tautiniams uždaviniams pajauti ir lietuviškos misijos vykdymui subręsti. Tad gyvas ir nuolatiniams pasikeitimams su kitų bendruomenių kultūrinis vertybių kūreklis ir kūrybos vaisiais bei visuomeninių, politinių klausimų ekspertais, teoretikais ir praktikais, yra būtina sąlyga lietuviško gyvastingumo lygiui atskirose vietovėse išlaikyti ir pakelti ir jaunąją kartą lietuviškiems intere-

sams laimėti.
Žvilgsnis į Vakarus
Pagrindiniai Amerikos lietuvių centrai išsidėstę maždaug vienoje šeštojo JAV teritorijos dalyje — rytus nuo Mississippi upės ir į šiaurę nuo Kentucky-Virginia-Delaware valstybių linijos. Čia, palyginti, nuotoliai nedideli, tad pasikeitimai kultūriniais laimėjimais ir politinių, visuomeninių santykių suorganizavimas didesnių problemų sukelti neturėtų. Už šių "lietuviškos erdvės" ribų lietuvišką bendruomenės daugiausia vyresnio amžiaus nariai dar auga Floridoje, Arkanse, Arizonoje, Rusenančių ir kiek prigesusių židinių užtikinama Missouri, Iowa, Kansas, Nebraska, Colorado, Washington, Oregono ir kt. valstybėse. Tačiau didžiausia ir stipriausia ir dar vis auganti "kolonija" lietuvišką Amerikos "užsienyje" be abejo yra toliausiai į Vakarus nusibloškusi, Pietinėje Kalifornijoje įsikūrusi Los Angeles ir apylinkių lietuvių bendruomenė.

Plaka tuo pačiu ritmu
Galėtų kilti klausimas, kokie veiksniai tolimomis distancijomis nuo "lietuviškos erdvės" atskirtą bendruomenę daugiau nei šimtmečio ketvirtį išlaikė lietuviškai tvirtą, kūrybiškai gaivia, politiškai ir visuomeniškai vėrėklis ir kūrybos vaisiais bei visuomeninių, politinių klausimų ekspertais, teoretikais ir praktikais, yra būtina sąlyga lietuviško gyvastingumo lygiui atskirose vietovėse išlaikyti ir pakelti ir jaunąją kartą lietuviškiems intere-

to ir viso pasaulio lietuvišką bendruomenės nervų ir kraujo apytakos sistemą kūrybiniam entuziazmui atskirose vietovėse palaikyti, tautiniams uždaviniams pajauti ir lietuviškos misijos vykdymui subręsti. Tad gyvas ir nuolatiniams pasikeitimams su kitų bendruomenių kultūrinis vertybių kūreklis ir kūrybos vaisiais bei visuomeninių, politinių klausimų ekspertais, teoretikais ir praktikais, yra būtina sąlyga lietuviško gyvastingumo lygiui atskirose vietovėse išlaikyti ir pakelti ir jaunąją kartą lietuviškiems intere-

Kovos ratas už vienos šeimos susijungimą

Nors Helsinkyje iškilmingai tik ką buvo pasirašytas Rytų Europos pardavimo aktas ir už tai Sovietai neva pažadėjo praleisti daugiau informacijų į savo imperiją iš vakarų, taip pat leisti išsklaidytoms šeimoms susijungti, bet iš įvykių raidos atrodė, kad Sovietai savo žodį sunkiai tesės ir šį kartą.

Paimkime vieną pavyzdį — muz. Aloyzo Jurgutis šeimos susijungimo reikalą. Laimingai pabėgęs į Vakarus ir atvykęs į Chicago, muz. A. Jurgutis ypač pirmojoje spaudos konferencijoje buvo didelis optimistas. Jis šventai tikėjo, kad po pusmečio jo žmona Marija ir dukra Daina jau bus JAV-bėse. Dabar jau prabėgo metai, bet dar vis nieko gero. O daroma pašėlusiai daug ir visas šeimos susijungimo reikalas jau nebėra asmeniškias, bet politinis. Pradžioje muz. A. Jurgutis pats kreipėsi į eilę senatorių, kongreso atstovų ir šiaip įtakingų žmonių prašydamas pagalbėti jo šeimai susijungti. Kai sen. Jacksonas Jurgutį šeimos susijungimo reikalą išskėlė senato posėdyje praėjusių metų gruodžio 13 d., Maskva į tai atkreipė dėmesį. Jurgutienė tuojau buvo liepta užpildyti išvažiavimo reikalingas formas, gydytojui patikrinti sveikatą. Atrodė, kad reikalas laimingai išspręstas. Bet džiaugsmo akimirks buvo trumpas. Vėl kažkas ten pasakė "niek" ir reikalas susto-

jo vietoje.
Muz. A. Jurgutis yra didelės iniciatyvos žmogus. Šeimai gelbėti jam pavyko suorganizuoti autoritetinę ir darbiningą komitetą, pasivadinusį "Citizens Concerned for Marija and Daina Jurgutis". Komiteto pirm. yra S. Kudirka, vykdomasis sekr. ir vadovaujantis visi bylai — adv. P. Žumbakis, taip pat vyšk. V. Brizgys ir eilė kitų. Šis komitetas jau išsiuntė per 640 laišku JAV kongreso nariams. 23 senatoriai ir kongresmanai pranešė komitetui, kad Jurgutį šeimos susijungimo reikalą yra parašę atitinkamus raštus arba Dobryninui, arba Kissingeriui, arba JAV ambasada Maskvoje. Dar 12 senatorių ir atstovų pažadėjo tai padaryti netolimoje ateityje. Asmeniškai laiškais buvo painformuota ir prez. Fordo žmona. Reikalas išibėgėjo dar toliau: Jurgutis šeimos susijungimo reikalą sen. Yatas asmeniškai kreipėsi į patį Brežnevą, o sen. Percy — į Padgornį. Atitinkamas prašymas buvo parašytas popiežiui ir Vatikano valstybės sekr. tvirtinimu popiežius rašė asmeniškai perdavęs Gromyčkui, kai jis lankėsi Vatikane.

Kad senatoriai, atstovai ir kiti įtakingi asmenys atkreiptų dėmesį į Jurgutį šeimos likimą, reikėjo ir juos paveikti bei nu-teikti. Čia didelį uždavinį atliko visuomenė ir organizacijos, siųsdamos laiškus ir peticijas. Pvz.

NEPALAUŽTA DVASIA

(Atkelta iš 3 pusl.)

prieš tautinės ir religinės sąmonės slopinimą. Joje sukaupta tautos moralinė atspara, palaikoma tų, kurie nebijo eiti į kalėjimus, kaip kadaise krikščionys nebijojo mirti cirku ir koliziejų arenose. Moralinėje tautos sargyboje ištikimai dar tebebūdi lietuvi motina.
Kokį vaidmenį atlieka LKB kronika mūsų dienose? Jos vaidmuo paaškes laiko perspektyvoje. Gal istorikui ji bus senoji Lietuvos metrika ir gyventos eros dokumentinis veidrodys, kuriame atsispindės visa išgyventa tragika. Joje sukaupta medžiaga — tai ne atsiminimų nuotrupos, bet tikri faktai, pagrįsti vardais, vietovėmis ir smulkiais okupantų nusikaltimų aprašymais. Išvada sugebės pasidaryti istorikas. Šių dienų įvykiuose LKB kronika turi svarų vaidmenį. Nuo pat pasirodymo jos ištraukos panaudojamos svetimoje ir savoje spaudoje. Neveltui, nes ji rašyta kruvinomis kančios ašaromis, kurias iššaukė gėdingas Molotovo - Ribentropo 1939 m. paktas, vėliau sutvirtino Jaltos konferencija, o dabar Helsinkyje šie susitarimai antspauduojami.

Tokią padėtį matydamas Mairomis šauktu, kad mes čia sustoję stebuklo tik laukiame, beragindami siūsti padėkos laiškus ar vien kitus kandžiai ir negarbingai niekindami. Mūsų išpuoliai netiktų LKB kronikoms. Tiesa jie ir nepatenka į jas, nes tauta į jas deda tikrus faktus.
Lietuvos atstovas prie Šv. Sosto St. Lazoraitis rašo: "Nepaprastai naudingas darbas" yra padarytas paruošiant LKB Kroniką ir įvairių kalbų vertimus". Iš radijo Liberty rašoma: "Linkėjimai iš Research Departamento, kur stropiai renkamos ir labai vertinamos lietuviškosios "kronikos".
Užsienis apie Lietuvos pogrindžio veiklą mažai žinojo, kol nepasirodė LKB kronika. Jis teži- nojo, kol veikė partizanai, kurie apie 1954 m. atsiskėlė radikalių priemonių. LKB kronika yra visos tautos autentiškas balsas, kurį patvirtino R. Kalanta savo gyvybės auka.

Pirmas LKB kronikų rinkinys nuo pirmos iki aštuntos buvo išleistas viename tome 1974 m. ir jau išplatinas. Antras tomas yra spaudoje. Išėjimo pareiga išgirsti pavertę balsą, ypač po Helsinky konferencijos, kad mūsų tautos kovingumo dvasia nebūtų galutinai palaužta.
nali sekretorių samdymas, pašto ženklai, telefonas ir t. t. Todėl labai laukiamos ir visuomenės aukos.

VL Rmj.
Kazio Barausko
Draugo RIMTOS VALANDELES parinkti pamokslai, atspausdinti knygoje
PRISIKELIMO ŽMONES
A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė kelis šimtus pamokslų populiariam "Draugo" skyriui. Jo atsiminimui kun. P. Patlabos rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiusius. V. Bagdanavičius, laidojant velionį, sakė, kad "jokio straipsnio rašymas velionio taip nedomino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikaupęs".
Knygos išleidimas sutampa su jo 70 m. gimimo ir 45 m. kunigybtės sukaktimi.
Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge", 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. (Peršuntimas 25 centai, ir Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — OA 5-7252
RADIOJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIDDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. — 63-čios ir Kedzie apyl. nuo lapkr. 1 d. — 2-jų miegamų apšild. butas 1-me aukšte vidutinio amž. žmonėms. \$200 į mėn. Telef. 435-0770

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėst už apdraudą nuo ugnies ir automobilio padė
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radija, Stereo ir oro vėsintuvai Parduotas ir tašymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

MOVING

Geru prekių didelis pasirinkimas. Au- tomobiliai, šaldytuvai, televizijos, du- leriu certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
TELEF. — WA 5-2787.

NAMŲ REMONTAS

PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūši. Dažau.
Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTIŲ LIETUVA

Geru prekių didelis pasirinkimas. Au- tomobiliai, šaldytuvai, televizijos, du- leriu certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
TELEF. — WA 5-2787.

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plusame ir vaškuojame visus rūšių grindis.
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, są- žiningai ir garantuotai.

DOMAS ŽUKAUSKAS

444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

ĮVARIŲ PREKIŲ PASIRINKIMAS, MOTO- ciklai, šaldytuvai, maistas, dolieriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI

COSMOS PARCELES EXPRESS SIUNTIŲ LIETUVA

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 So. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

NAMŲ APSILDYMAS

Taisau senus ir įdeu naujus pe- čius. Pigiai šildau, taigi alyvinus perdubus 451 dujų. Įdeu vandens šil- dytuvus. Kreiptis —
A. BANYS — 447-8806

SIUNTIŲ LIETUVA Į kitus kraštus

NEDŽINŠKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

AR REIKIA VIZITINŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas pla- ciat reikėti, bet tinka ir visų luo- ny atstovams turėti gražias viziti- nes korteles.
Kreiptis į "Draugo" spaustu- vės panašias reikalias. Būsime patenkinti kiekvienu kartą.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. 778-2233

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas Įvairių atstamų
823 WEST 34th PLACE
Tel. — FRontier 6-1882

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

PARDUODAMAS MURINIS NAMAS
15309 Hickory Lane, Forest View Hills, Oak Forest, Ill. 4 miegamieji, 2 1/2 vonios. 70x110x90 p. sklypas. Pilnai apsuodintas. "Underground utilities". Apatvartas privatus patio. 3 gar- zinės šviesos. Gazinė "barbecue grill". Seimos kamb. su židiniu ir baru. Val- gomasis kamb. 2 maš. prijungtas ga- ražas. Carrier oro vėsinimas. Visos grindys kieta medžio. Thermopane langai. Indams plauti maš. ir "dispo- sal." 23 priedai namo konstrukcijai. Savininkas parduoda už \$67,500. Su- sitarimui apžiūrėti skambinti 687-4862

Parduodamas naujas namas ant 4 akro sklypo. 13 kambarių, 2 tualetai, nauja gazo šiluma. \$22,000. 4 mylios iki krautuvų, 5 mylios iki Bass Lake Knox, Indiana, tel. area 219-722-4192

2-jų aukštų namas — biznio patal- pa apačioje, butas viršuje. Kaip nau- jas 2 maš. garažas. Brighton Pko. apyl. Skambinti 523-0645

11155 S. WASHTEAW AVE.
Savininkas išsikelia iš Chicago — parduoda 2 namus ant kampinio skly- po: vienas mažesnis išnuomavimui; antras 3-jų miegamų. Abu moderniš- kai atremontuoti. Plytelių virtuvės ir vonios. Gazo apšild. oro vėdinimas. Židyns, visur kilimai. Kaina už abu namus \$29,900.

HEYWOOD REAL ESTATE
3125 W. 111th St. 239-3220

Marquette Parke parduodama 7 kamb. rezidencija — 4 miegamieji, 2 vonios. Gazo šiluma. Puikiam sa- viny. 2 maš. garažas. Kreiptis į sa- vinykų tel. 434-2824 arba 598-9348

Mūr. bungalov, 45 pėdų sklypas, central. šildymas Whipple ir 63-čia. Nebrangus.
2 butai po 4 1/2 kamb. 17 metų 30 p. sklypas Central. šildymas kiekv. butui atskirai. Tik \$43,000.
Mūr. 4 butai — 2 po 4 kamb. 2 po 3 kamb. ir 3 kamb. sklepe. 2 auto garažas Central. šildymas. Geros pa- jamos. Gera vieta gyventi.
10 butų mūr. Naujas šildymas Ge- ros pajamos. Didelį kamb.

\$IMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878

Čia Vertingas Doleris

6 kamb. "expandable" 13 metų mūras. 2 auto. garažas. Marquette Parke. \$23,900.
2 butų didelis namas. 6 ir 7 kamb. gražiai apkalta. Naujas stogas. Ga- ražas. Reikia gerinti, kas sugeba — naudokitės. Turima rakta. \$17,000
8 kamb. mūro namas. 2 auto. ga- ražas. Beveik prie Marquette Pko. bažnyčios. Jau laisvas. \$21,000.
8 butų mūras. Naujas gazu šildy- mas. Nauja elektra. Alumin. langai. \$15,000 pajamų metams. Arti mūrų \$7,700
Lukusio 10 metų mūro rezidencija. 3 miegamieji, 2 vonios. Karpetai. Beismento gražumėlis. Kampinis 40 p. lotas. 2 auto mūro garažas. Arti Kedzie — Nabisco. \$37,550.
1 1/2 aukšto. 18 metų mūras. 2 bu- tai. 2 auto garažas. Arti mūrų. Liga verčia atiduoti už \$35,500.
2 aukšto mūras puikūs 2 po 5 kamb. butai ir 2 kamb. ausam beis- mente. Naujas gazo šildymas. Gara- žas. Arti mūrų. \$25,500.
Platus ir pigus lotas su garažu. Ar- ti Maria High School. \$5,900.

VALDIS REAL ESTATE
2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

M. A. SIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Talp pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETIŠKES PRASYMAI ir kitoki blankai

PIRKSI — PARDOUSI — NUOMOSI

Maloniai jums patarnaus
BUD'S REAL ESTATE

2-jų butų po 4 kamb. mūras. Prie 72 ir Rockwell. Prašo \$26,900.
Prie 73 ir Western. 5 kamb. mūras. Labai gerai išlaikytas. Gazo šiluma. Tik \$18,500.
45 ir Campbell. Mūr. Tūkėlia krau- tuvės patalpa, butas užpakaly. Gara- žas. Tik \$21,000.
73 ir Whipple. 4 kamb. mūras. Beismento kampos. \$25,500.
52 ir Whipple. 1 aukšto mūras — maisto krautuvė ir 5 kamb. butas. Platus lotas. Garažas. \$24,000.

LEMONTA RAJONE
10 lotų. 70x125 p. Kaina tarp \$11,750.00 ir \$14,000.00.
Komerčin. kampas — State St. ir Archer Ave. — 9 1/2 akro. Prašo po \$12,000 už akrą.

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave. — 254-5551
135th & Archer Ave. — 257-2987.
Remkite tuos biznierių, ku- rie skelbiais dien. "Drauge".

VYRAI IR MOTERYS

RESTAURANT HELP

BUS BOYS — DISH WASHERS WAITRESSES (day & night)
Must be available to work through the fall. Apply in person only.

WILLIAM FLAGGS RESTAURANT
795 E. Golf Rd., Schaumburg, Ill.

EXPERIENCED BROILER COOK

To take charge of kitchen and CLEANING WOMAN.
Call Bud between 2-6 P. M. Mon- thru Sun. for appt.

Call — 668-1550
Wheaton Area

HELP WANTED — VYRAI

MAINTENANCE MAN

General plant maintenance, with welding, electrical & form & fill machine experience. Full company benefits.
CALL MR. RICHARD OR MR. SQUIRE FOR APPOINTMENT

457-0300
VEGETABLE PACKING HOUSE

AUTO MECHANIC

Experienced on Foreign & American cars. Knowl- edge of Alignment, etc. Must have own tools. North. Call
477-2222 or 549-8209
Ask for JOE or BARRETT

HELP WANTED — MOTERYS

WAITRESSES

Experienced in dining room service. Evening hours. Apply in person after 11 a. m.

THE CART RESTAURANT

601 S. Wabash Chicago, Ill.
MATURE DEPENDABLE WOMAN NEEDED
North side Chicago for two elderly women. Not bedridden. 5 day week. Go. Light cooking — light house- work, good pay for right person.
REFERENCES — AM 2-6187

FROGOS — OPPORTUNITIES

Savininkas parduoda 2 biz- nio namus Brighton Parke su visais baldais ir įrengimais. Ge- rai einantis biznis ant biznio gat- vės. Zemiau savikainos. Pajamų \$18,000 į metus. Savininkui taverna, ir butas. 4358 S. Western Ave.

DEMESIO!

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radioj Valanda jau 20 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecti- cut lietuviams! Kas šedadienį, nuo 4 iki 5 val. P. D. AM WEVD stoties New York (1330 kil., AM ir 97.9 meg. FM).

Direct — Dr. Jokūbas J. Stukas
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 202-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškų kultūrinį Valandų anglių kalba, iš Seton Hall Universiteto radioj stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmadi., 7:30-8:30 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

Radijo Programa

Seniausia Lietuvių Radio Progra- ma Naujojoje Anglijoje iš stoties WLYN 1360 banga veikia sekma- dieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pa- saulinių žinių santrauka ir komen- tarai, muzika, dainos ir Magdūtes pasaka. Šią programą veda Stepa- nas J. Simkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvi, 502 E. Broad- way, So. Boston, Mass. Telefonas AM 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lie- tuvių dienraštis. Gi skelbtimų kai- sė visais metais.

VITO MANELIO MIRTIES DEŠIMTMETIS

ALFONSAS INDREIKA

Prof. dr. agr. Vitas Manelis mirė 1965 m. rugpjūčio 2 d. Jo mirties dešimtmetis bus minimas š. m. rugsėjo 7 dieną. V. M. rikiuojasi išskirtinių didžiųjų asmenybių eilėje, kurių mirtis nesunaikina. Ir po dešimties metų mūsų atminimuose jis tebėra taip gyvas, aukštais ir tvirtos kūno sąrangos, besišypas švelniu rimtumu, tebežeris žmoniškumo sąvybėmis. Nūdien, kai taip aki-vaizdžiai įsisiūbavęs mūsų visuomeninis nevieningumas, ypač tirščiau susitelkusiose vietovėse, labai pasigendama asmenybių, mus jungiančių, cementuojančių. V. Manelio turtinga asmenybė prisimenant, kaip ryžtinga ir nuosirdi kooperatininką, Baltijos valstybių vienybės idėjos puoselėtoja, gilaus proto, tvirtų idealų kupina, tai jo ir panašių asmenybių minėjimas šiuo tarpsniu lieka didžiai prasmingas.

Staugios mirties buvo nuskin-tas dar pačiame dvasiniame pa-jėgume ir kūrybiniam brandume. Permaininga buitis, prisidėjusi nuo Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės užgožimo 1940 m. su-trukdė jo giliai sieloje brandin-tas idėjas plačiau iškloti spau-dos puslapiuose.

V. Maneliui prisiminti ir ge-riau suprasti paminėtini būdin-gesnieji jo trumpo gyvenimo bruožai. Gimė Šimonyse 1910 m. vasario 17 d. Tik vėliau jo tė-vai persikėlė į savo ūkį Miški-nėlių km., Šimonių vls., Panevė-žio aps. Augo gausioj šeimoj. Iš 10 augusių vaikų, kurių jis buvo vyriausias, belikę septyni. Rokiš-čio gimnaziją baigė jauniausiu-ju, būdamas bos 16 metų (1926). Vienerius metus dėl lėšų stokos mokslo testį negalėjo. Per tuos metus pats tėvų namuose stipriai pagilino anglų kalbą. Žemės ūkio akademijoj, Dotnuvoje, stu-dijavo 1927-31 m. Diplominių dar-bų apgynė 1932 m. ir tuo įsigi-jo diplomuoto agronomo ekono-misto vardą.

Prof. dr. agr. Vitas Manelis

V. Manelis buvo didelių ga-bumų ir kupinas naujų idėjų. Ze-mės ūkio akademijoj baigęs mokslus, pasiliko toj pačioj moks-lo institucijoj drauge su tarnybi-niu darbu nertis į gilesnes stu-dijas. Akademijoje ėjo vyresniojo laboranto, vėliau vyr. asistento ir dėstytojo pareigas. Be to, dar at-liko ir karinę prievolę artilerijos kariūnu aspirantu (1933-34). Šiuo tarnybiniu tarpsniu parašė plačią studiją apie Baltijos val-sčių kooperatinės pieno perdir-bimo bendroves. Šis mokslo vei-kalas buvo jo disertacija. Ją ap-gynė 1939 m. tuo pačiu tapdamas agronomijos daktaru. Jo diser-tacijos santraukas yra gavę ir kai kurie vakarų Europos universite-tai. Be to, buvo išspausdinta ir ZUA metrašty (1939). Tos pat mokslo institucijos buvo šrink-tas docentu ir paskirtas prorek-toriaus pareigoms (1941). Šiose pareigose išbuvo iki pasitrauk-i-mo iš Lietuvos (1944).

Vokietijoj — Hamburge (Pin-neberge) visu ryžtingumu prisid-ėjo prie organacinio Baltijos universiteto darbo ir buvo e. o. profesorius. Ėjo žemės ūkio fakul-teto dekanu ir vėliau Lietuvos sektoriaus lektoriaus pareigas. 1948 m. išvyko į JAV Pinnerbergo universiteto lietuvių sektoriaus rektorius pareigas perėmė prof. Jonas Puzinas.

Chicagos universitete dirbo ty-rimų institucijos administraci-niam skyriuje. Drauge trejus me-tus studijavo ir įsigijo verslo ad-ministracijos magistro laipsnį (M.B.A.). Vėliau nuo 1956 m. Pacard Co. mokslinių instrumen-tų radijo aktyvumų matuoti ga-mybos įmonė, patyrusi a. a. Ma-nelio gabumus, pakvietė admi-nistracijos egzektutyvo pareigoms. Tas pareigas einant, 1965 m. rug-pjiūčio 2 dienos rytą bedirbant prie rašomojo stalo, nusiviro Vito Manelio galva amžiams.

svarių sugestijų.

Prof. dr. agr. Jurgio Krikščiū-no monografiją sumanius leisti, uoliai rūpinosi atitinkamų bend-radarbių parinkimu ir pats dar spejė parašyti platų išsamų straipsnį. „Prof. Jurgio Krikš-čiūno vaidmuo, nagrinėjant ir sprendžiant aktualias žemės ūkio problemas Lietuvos žemės ūkio politikos klausimu“.

Kooperatiniu keliu

Kooperacijos arba bendradar-biavimo pačius pradus V. Ma-nelis pradėjo apčiuopti natūraliu būdu dar jaunystėj. Augdamas gausioj šeimoj, nedideliame (10 ha) tėvų ūky, jaukiam gamtos prieglobstyje prie Šimonių girios, pats juto tėvų ir aplinkinių ūkių nepajėgumą ekonominėms bu-ities problemoms spręsti. Pačių ūkininkų daromos talsos didžiuo-ju darbynečiu jį veikė skatinan-čiai.

V. Manelis, dar studijuodamas ZUA kooperatinius ir ekonomi-nius mokslus, rimtai susidomėjo kooperaciniu sąjūdžiu. Jis su ža-vesių tikėto kooperacijos idealis-tų skelbiamais žodžiais — koope-racija tai ugniakuras, prie kurio visi vienodai gali šildytis. Jis vi-su rimtumu susikaupė į koope-ratinių principų taikymą tautos ūkio sistemoj viso krašto mastu.

I praktinę kooperatinę veiklą

įsijungė kupinas idealizmo. Bu-vo Lietuvos Kooperatyvų tarybos narys. Drauge dalyvavo ir Lie-tuvos Ekonominės draugijos vei-koje. Be to, kelerius metus buvo Lietuvos Žemės Ūkio Kooperaty-vų sąjungos („Lietūtkio“) tarybos ir valdybos narys.

Nežiūrint kooperatinio veikimo magiškos galios, V. Manelis vis dėlto buvo įsitikinęs, kad, be ko-operatinės ūkio sistemos, turėtų likti vietos ir privatinei iniciaty-vai, kaip šeimų ūkiuose, amati-ninkų dirbtuvėse ir kituose šim-tiniuose atvejuose. Kitaip tariant, jo kooperatiškai ekonominė gal-vosena rėmėsi principu — apsau-goti kooperatinę ūkio sistemą nuo stagnacijos (galimo subiuo-kratėjimo), kooperatinei ūkio sistemai teiktina daugiau lankstumo ir paskatų.

V. Manelis nuo moksleivio dienų priklausė ateitininkų orga-nizacijai. Žemės ūkio akademi-joj, Dotnuvoje, buvo studentų ateitininkų korporacijos „Agri-cola“ narys. Jo sugalvotas kor-poracijai šūkis „Žemė pamiles, dangaus ilgeikis“ įamžintas ant-kapje. Chicagoje vieną laikotarp-į vadovavo ateitininkų sendrau-gių vietiniam skyriui. Taip pat buvo ir ateitininkų sendraugių s-gos centro valdybos pirmininkas (1960-62).

Lietuvių Agronomų sąjunga Chicagoje visada minės a. a. V. Manelį, kaip vieną energingųjų steigėjų, drauge ir veikliųjų na-rių — svarių kultūrinių įnašu s-gos veikloje, ypač įsisteigimo pra-džioje (aktyviu paskaitų ir išvy-kų rengėju). Apskritai, a. a. Ma-nelis visa siela buvo įsitraukęs į pozityvią organizacinę ir visuo-meninę veiklą, net nepajusdamas savo fizinį ir dvasinių jėgų pertempimo.

A. a. Vito Manelio mirties de-šimtmečio minėjimui artėjant, jį geriau pažinusiems iškyla visu ryškumu jo šviesiausias asmeny-bės bruožas — žmogus. Žmogis-kasias vertybes jis kėlė aukščiau už ideologinius ar kitokius (par-tinio pobūdžio) įsitikinimus, ku-riuos jis laikė antraeiliais. Jo pa-kantumas, kitaip įsitikinusiems ir didelis taktas žėrėjo patrauklu-mu ir kitų buvo rodoma jam pel-nyta pagarba.

Vito Manelio mirties dešimt-mečio minėjimą rengia Liet. Ag-ronomų s-ga Chicagoje drauge su Ateitininkų sendraugijų Chi-cagos skyriumi. Betgi Faustina Mackevičienė, prisimindama su Vitu jos buitin neįsildomai įb-režtos, 30 metų žydejusios šeimos romantiką, su sūnumi dr. Juozu Maneliu yra šio minėjimo siela ir ramtis.

ŽUVIS PIUKLAS

Žiūrovus stebina jūrų žuvis piūklas. Ši didžiulė sugauta žu-vis siekė 10,5 metro ilgio ir svė-rė 2268 kilogramus. Trečdali šios žuvis ilgio sudaro „piūk-las“ — viršutinis žandikaulis. Piūklo dantys siekia iki 5 cen-timetrų ilgio. Piūklas įsisukęs į žuvų būrį, ima švaistytis savo baisesiuoju ginklu į kairę ir deš-inę, mušdamas arba žalodamas aukas. Žuvis piūklas vedama gy-vus piūkliukus. jm

A. + A. TEODORAS GENAS

Gyveno 1524 N. Hoyne Avenue, Chicago, Illinois. Mirė rugp. 5 d., 1975. 2 val. ryto, sulaukęs 85 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Zarasų miestelyje. Amerikoje išgyveno 24 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Liucija (Kalea), sesuo Janina Rozenskis, švogeris Balyš, dukterėčia Dana Millus su vyrų Edmundu ir šeima, giminės Lietuvoje ir Lenkijoje, draugai bei pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas penktad., vakarop, Mažeikos - Evans kopylyčioje, 6845 S. Western Avenue.

Laidotuvės įvyks šeštad., rugp. 9 d. iš kopylyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, sesuo, švogeris ir kiti giminės.

Laid. direkt. Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600

A. + A. JONAS PETRENAS

Gyveno 7012 S. Artesian Avenue, Chicago, Illinois. Mirė rugp. 5 d., 1975. 10 val. vak., sulaukęs senatvės. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 65 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime draugai ir pažįstami. Laidotuvėmis rūpinasi dr. Raymond Bartz su žmona Aldona.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawic kopl. 2424 W. 69 St. Laidotuvės įvyks penktad., rugp. 8 d. iš kopl. 9 val. ryto bus atlydėtas į švč. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Draugai.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213

VALE MARIJA JOKUBAUSKIENE

ZILIOTĖ

Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1975 m. rugp. 5 d., 11 val. vak., sulaukus 53 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 22 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Stasys, duklė Jūratė, žen-tas Romas Šilvinskas, sūnus Vytautas Petras, marti Virginija, 2 anūkai, pusseserė Ona Karaliene, pusbrolis dr. Algis Cepulis, tetos Albina Cepėnienė ir Vera Efferienė, dėdė Mykolas Žilinskas Vokie-tijoje, pusseserės, tetos ir kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Kūnas bus pašarvotas ketv., 2 val. popiet Petkaus Marquette kopylyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštad., rugp. 9 d. iš kopylyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, duklė, sūnus ir anūkai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2245

KOSMOSE MIEGO PROBLEMOS

Kosmos sąlygomis regimoji, girdimoji ir kitokia informacija turi specifinį turinį bei formą. Žemėje žmogus didžiąją dalį in-formacijos priima betarpiškai, bendraudamas su kitais žmonė-mis, stebėdamas aplinkinius rei-šinius, juos lygindamas, gretin-damas, atrinkdamas, apibendrindamas. Tačiau kosmose betarpiš-kas informacijos priėmimas iš e-mocijų (susijaudinimų) šaltinių labai ribotas. Mat, daugiausia ži-nių kosmonautui teikia įvairūs techniniai įrenginiai: skalės, e-kranai ir kt. Bet, žmogų veikia nesvarumo būklė, kuri turi įta-kos ne tik biologinei, bet ir psichi-nei veiklai, — sako mokslininkai.

O kaip šios sąlygos veikia in-telektualinę veiklą? Kaip greitai kosmonautas persiorientuoja, su-grįžęs į žemę.

Žinoma, kad žemėje žmogus apie trečdali gyvenimo pralei-džia miegodamas. Tai įprasta gamtos būseną, egzistavimo są-lyga. Kosmose tai sudaro ištisą daugelio mokslininkų — medikų, psichologų, inžinierių ir kt. tiri-amą problemą. Kai kurie mokslin-inkai teigia, kad skrendant į to-limesnes planetas, apie 90 proc. laiko kosmonautai turėtų miego-ti. Taip greičiau praeitų laikas, nesijaustų kelionės nuovargio. Tačiau praktikoje to negalima įvykdyti. Pavyzdžiui, JAV kos-monautai, skridami į mėnulį, vi-siškai negalėjo užmigti. Dirbti-nių priemonių naudojimas (vais-tai) gali turėti neigiamų pasek-mių. Taigi miego problema yra tyrimų stadijoje. jm.

Šie ir daugelis kitų klausimų iš-kilo mokslininkams, ruošian-tiems įgulas kosminėms ke-lionėms. Atrodo, kad daugelis dar problemų tebėra pradinėje tyrimo stadijoje. Iš mokslininkų tyrimų paaiškėjo, kad lengviau ilgai kelionei paruošti galingsus kosminius aparatus, negu žmo-

nes, nerizikuojant jų sveikata bei gyvybę.

— JAV-se 1974 m. buvo 109 diecezinės seminarijos su 11,765 klierikais, 293 vienuolynų semi-narijos su 7,583 klierikais. Iš vi-so kunigystei besiruošiančių bu-vo 19,348.

Mylimam tėvui

A. + A. PETRUI VAIČIULIUI mirus,
dukteriai **URSULEI JAKUBAITIENEI** ir šeimai reiškia-me nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdime.

Grazina ir Aloyzas Sturona

Brangiai motinai

A. + A. ANELEI VALANTIEJENEI mirus,
DANUTEI ERINGIENEI, jos šeimai bei artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

ALĖ, ALGIMANTAS, ZIBUTĖ
IR ROBERTAS KEZELIAI
ANTANINA BALEISIENE

A. + A. Jadvygai Česaitytei-Prapuolenienei
mirus, dukrą **ALDONĄ,** ir sūnus **ALGI, VINČĄ, AUK-SĮ, JURGĮ, MARIJŲ** ir **BENIŲ** nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės skausmu.

TERESĖ IR JONAS KARVELIAI
DIEMANTE IR SAULIUS GREBLIONAI
MARIJA IR VINCAS GREBLIONAI

Laidotuvių direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIOND KOPLYČIUS
MASINOMS VIETA

RRepublic 7-8600 RRepublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIUS

2533 West 71st St. Tel. GROvenhill 6-2345-6
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09

AIKŠTE AUTOMOBILAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3807 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6877
2424 W. 69th STREET Tel. RRepublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LaFayette 9-5572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

APILINKA MUS

× **Kun. Petras Cibulskis**, MIC, tėvų marijonų Chicago vienuolyno vyresnysis, provincio igaliotas, rugpjūčio 5 d. šv. Mišių metu su specialiomis iškilėmis kopyčioje prie "Draugo" priėmė Michael Burns vienuolikių žadų atnaujinimą. Iškilėse dalyvavo jo tėvai ir seneliai, kurie gyvena Palos Park, Ill. M. Burns, MIC, studijuoja teologiją Washington, D. C.

× **Prof. dr. Vincas Maciūnas**, buv. Lituanistikos instituto pirmininkas, nuolat gyvenęs Philadelphiaje, Pa., ruošiasi atvykti į Chicago. Lit. instituto ruošiamame Vysk. M. Valančiaus šimt mečio sukakties minėjime jis skaitys paskaitą apie šį didį mūsų kultūrininką.

× **A. a. Valė Jokūbaskienė**, inž. Stasio Jokūbasko žmona, po ilgos ligos ir operacijų mirė rugpjūčio 5 d. naktį, Loyolos ligoninėse. Laidojama ateinančią šeštadienį iš Petkaus Marquette laidojimo kopyčios.

× **Lietuviškajai muzikai IX** netuvių mokytojų stovykloje ous skiriama daug vietos. Apie dainų mokymo būdą kalbės muz. Faustas Strolia, Alf. Mikulskis pateiks pašnekesį apie liaudies dainų ir tėviškės aplinkos įtaką muzikos kūrėjui. Jis taip pat supažindins klausytojus ir su Čiurlionio muzika. Trumpą kankliavimo kursą praves mokytoja Ona Mikulskienė.

× **Inž. Vytenis Petrušis** Westinghouse elektros kompanijos yra pasiūstos svarbioms pareigoms į Iraną. Šiuo metu jis su savo šeima atostogauja, važinėdamas po Europos kraštus.

× **Kova su nutukimu** — 431 Alvudo radijo paskaita šį šeštadienį, 9 v. r. Sophie Barcus Radijo šeimos valandoj.

× **Jonas Karvelis**, žinomas prekybininkas, po sėkmingos operacijos šv. Kryžiaus ligoninėje sveiksta ir šiomis dienomis sugrįš į namus.

× **Brighton Parko** lituanistinė mokykla šiais metais sukako 25 m-tai Sidabrinės sukakties minėjimas ruošiamas parapijos salėje, spalio 18 dieną. Jo ruošė rūpinasi mokyklos mokytojai, tėvai, rėmėjai ir Liet. bendruomenės apylinkės valdyba.

× **Eduardas Meilus**, Shrewsbury, Mass., nuosirdus "Draugo" skaitytojas, įvertindamas sunkų lietuviškosios spaudos darbą, atsuntė 7 dolerių auką. Dėkojame.

× **A. + A. Inž. Vytauto Galvydžio** ketvirtas mirties metines minint, šv. Mišios bus atnaujamamos šeštadienį, rugpjūčio 9 d., 8:30 v. r. Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Chicagoje. Šeima prašo gimines ir draugus prisiminti velionį maldose. (pr.)

× **Marquette Parko** namų savininkų organizacija šaukia nepaprastą susirinkimą šį penktadienį, 7:30 v. v. Parapijos salėje, 6820 S. Washtenaw Ave. Visi prašomi ko skaitlingiau dalyvauti. Valdyba (pr.)

× **Dėl išvažiavimo** gražiame Downers Grove rajone parduodamas liuksusinis 4 mieg. namas. Šeimos kamb. su židiniu, 2 1/2 vonios, centr. vėsinimas, 2 maš. garažas. Gvidas — Brokeris — 852-9817 (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemais nuosimčiais. Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× **Violeta Karosaitė** atidarė Optical Studio, 7051 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. Rugpjūčio 6 d. svečiai lankė jos įstaigą visą dieną ir linkėjo jai pasisekimo šioje srityje.

× **Stefanija Vaičiaitienė**, po sunkios operacijos išgulėjusi šv. Kryžiaus ligoninėje daugiau kaip dvi savaites, grįžo namo ir pamažu sveiksta dukters ir žento — Janinos ir Vlodo Juknevičių prižiūrima.

× **Kun. Aloyzas Jaunius** išvyko kelioms savaitėms į New Yorką. Į Chicago grįš rugsėjo pradžioje.

× **Lietuvių filatelistų** dr. jos valdyba Chicagoje ruošiasi lietuvių filatelistų parodai, kuri skiriama dail. M. K. Čiurlionio pagerbti. Įvyks spalio 4-5 dienomis, Jaunimo centro apatinėje salėje.

× **Antanas Orintas**, Oak Lawn, Ill., atnaujinamas prenumeratą pridėjo didesnę auką savo dienraščiui stiprinti. Dėkojame.

CHICAGOS ŽINIOS

KERAMIKOS PARODA

Chicago p-ky distrikta ruošia keramikos "aroda South Shore Country klubo patalpose, 7059 South Shore Drv. Paroda įvyks rugp. 10 d. nuo 10 val. r. iki 2 val. p. p.

PENSININKŲ PASITARIMAS

Chicago mero įstaiga pensininkams globoti rugp. 8 d., penktadienį, turi pasitarimą su pensininkais Kolumbo vyčių salėje, 8509 So. Pulaski Rd. Pradžia 9 val. Pasitarimose pensininkai painformuojami apie jiems teikiamą paramą ir išklausomi jų pageidavimai.

VYRO IR ŽMONOS DRAMA

Muzikinė drama, atliekama tik dviejų aktorių, šiuo metu yra statoma In The Round Playhouse teatre, Chicagoje. Veikala pavadintas "I Do! I Do!". Apima vienos vedusių poros gyvenimą per 50 m. — nuo susituokimo iki senatvės. Pavaizduoti šeimos gyvenimo rūpečiai, džiaugsmas, kivirčiai ir susitaikymai.

MILJONAS GREITAJAI PAGALBAI

Patobulinti greitosios pagalbos automobiliai Chicago iš federalinio išlo gauna 1.4 mil. dol. Bus plačiau naudojama radijo — telemetrijos sistema greitosios pagalbos automobiliuose.

SUSPENDAVO 12 SARGŲ

Dėl apsilėidimo pareigose Cook apskr. kalėjime kuriam lai kui suspenduota 12 sargų, o kalėjimo saugumo viršininkas R. Johnson pašalintas iš pareigų.

SAUGOTIS APGAVIKŲ

Senesnių žmonių pora, gyvenanti Chicago šiaurėje, neteko 750 dol. pinigais ir 70.000 dol. vertės bonų. Juos pagrobė du maždaug 25 m. vyrai, kurie atvyko sunkvežimiu prie jų namų ir paprašė įleisti į rūšį, nes jie genėsi medžius ir jiems reikia patikrinti elektros laidus. Vienas vyras užėmė vyrą ir žmoną "betikrindamas" laidų ir dujų sujungimus, o antras "inspektavo" namus. Tada jie pasakė, kad miestas pensininkams skolingas 10 dol. Davė 50 dol., prašydami gražos. Kai moteris įėjo į miegamąjį paimti gražos, apgavikai nužiūrėjo, kur jų pinigai, ir išsinešė.

SIENLIGES PRADZIA

Specialistai skelbia, kad šiemet ore bus daug duikių, sukeliančių sienligę. Abbot laboratorija jau pradėjo skelbti, kiek kurią dieną yra tų duikių ore. Sienligę paprastai pranyksta, kai pirmosios šainos pakerta dulkes skleidžiančius augalus.

Bostono kardinalas Humberto Medeiros Nek. Pr. seserų sodyboje Putname lepos 27 d. lietuvių šventėje. Sintas mergaičių, atlikusios programą, sustojusias aplink garbingąjį svečią.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

KULTŪRINĖS POPIETĖS LIETUVIO SODYBOJE

Kai paskutinį lepos mėn. sekmdienį nuotaikingai buvo atšvestos Onos su sveikinimais ir linkėjimais, dainomis ir rožėmis, tai rugpjūčio 3 d., pirmą mėn. sekmdienį, pažmonys po nerimasties kupinos savaitės dėl Lietuvos likimo Sodybos sode praėjo rimtai.

Įžangą padarė Anelė Kirvaitytė giesme "Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį." Alf. Brinka kultūrinę vaiaandą pradėjo improvizacija giliai išmąstyto žodžio, pavadinto "Paverpta Lietuva žvakės šviesoje". Rankoje laikydamas juodu kaspiniu perrišta švake, jis kalbėjo "Šaukia šios žvakės liepsna į visą pasaulį, kad būtų gražinta laisvė tėvų namams..." (žvakę uždegė vyr. amžiaus lankytoja Jadvyga Kijunaitienė). Nešdamas žvakę, A. Brinka nuėjo prie kryžiaus ir, visiems atsistojus, atsiklaupęs pasimeldė. Grįžęs prie mikrofono, toliau tęsė žodį apie pavergtųjų lietuvių kandis ir kankinamą Lietuvą, ragindamas lietuvius jos neužmiršti: "Neužmiršk, lietuvi, atklydes į tolimą šalį... Neužmiršk prie kelio Kryžiaus ir Smūtkelio". Po to buvo giesmės ir dainos, atliekamos

pakaimitis. Anelės Kirvaitytės "Giedu giesmelę, savo dainelę..." "Kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų... tenai Lietuva per amžius buvo" ir kt., Adelės Doblies "Lietuva brangi", "Ranka sodintas Visagalio, o ažuole, ko verki tu" ir kt. Antanas Kevėža perkaitė tautiniais motyvais kūrinių Juzė Mariniene paskaitė savo "Pasiilgimas svetimam krašte". Dr. J. Adomavičius paskaitė poetės Ados Elvikienės patriotinį kūrinių. Jadvyga Kijunaitienė skaitė savo sukurto posmus ir Maironio: "Už Raseinių ant Dubysos".

Alfas Brinka grįžo su improvizacija "Šauksmas į pasaulį" ir Užuojauta Lietuvai: "Niūri naktis jau dengia tavo veidą... Mes kietai, kaip granitas. Ateis diena nukris rėtežiai — išaus tau laisvės rytas". Pabaigai padeklamavo Vaidaičio "Yra šalis, kur upės teka linksmi tarp girių užiančių". Dr. Adomavičius kvietė susirinkusius, kas norėtų su savo menu ar mintimi papildyti programą, tačiau neatsiradus kultūrinę vaiaandą užbaigė Ad. Duobienė, sugiedojus "Lietuviais esame mes gimę, lietuviiais norime ir būt".

Dr. Adomavičius, pranešęs oficialios dalies pabaigą, padėjo kultūrininkams ir visiems dalyviams už dvasinį susitelkimą. Be to, pranešė, kad kito sekmdienio kultūrinė vaiaandą yra skirta vaikams, su kuriais Alf. Brinka praves linksmą programą. Prašė tevelius atsivesti vaikūšius. O. Alginienė

VAGIA VITRAŽUS

Iš Montrose kapinių kopyčios pavogti 12 vitražų, jų vertė apie 12.000 dol.

MAMOS NORI BŪTI GRAŽUOLĖS

Moterys pradėjo kelti balsą, kad Illinois valstijos ir apskričių parodose renkamos gražuolėmis galėtų būti ir išteklėjusios moterys, motinos ir našlės. Iki šiol tebuvo leidžiama kandidatuoti tik mergaitėms.

SAULIŲ SAUDYMO VARŽYBOS

Kasmetinė tradicija tapo, kad Vytauto Didžiojo saulių rinktinė surengia saudyimo varžybas. Šiais metais varžybos įvyko gražioje Kazio Jakšto sodyboje netoli Union Pier. Varžybose dalyvavo 60 šaulių. Varžybos vadovavo Pranas Janušas.

Kur yra varžybos, ten reikalingi ir teisėjai. Šiose varžybose teisėjais buvo rinktinės nariai J. Baškauskas ir K. Juškevičius. Bešališkumui išlaikyti kviečiamas vienas teisėjas — svečias. Jis buvo jūrų šaulys Vl. Petrušonis.

Varžybos vyko sėkmingai. Rinktinės taurė atiteko K. Petrauskui, kuris surinko 517 taškų. Individualias taures laimėjo J. Baškauskas (441 taš.), J. Platakis (412) ir P. Janulaitis (158). Laimėjusius sveikino ir taures įteikė rinktinės vadas Vladas Išganaitis. O sesės šaulės visiems dalyviams surengė šaunias vaishes.

Sauliai Chicagoje ir kituose miestuose suranda progų artimia tarpusavyje pabendrauti, o tai prisideda prie vieni kitų artimesnio pažinimo ir tuo pačiu prie organizacijos stiprinimo. Ir ši saudyimo varžybų išvyka papildė gražią Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės veiklą. J. Alksnė

PABALTIEČIŲ KONFERENCIJA STOCKHOLME

Pabaltiečių institutas suruošė studijų konferenciją Stockholme. Ši konferencija jubilėjinė, nes institutas veikia jau 5 metus ir randa švedijoje pritarimą: konferencija atidarė švedijos ministrų prezidentas Olafs Palmė; švedų Akademija konferencijos atidarymui paskyrė Biržos rūmuose akademijos aktyvų salę; švedų švietimo ministerija sušelpė konferenciją materialiai; Stockholmo miestas priėmė konferencijos delegatus savo rūmuose, aukso salėje. Šiaurės tiltas pro Riksdağą į karaliaus rūmus buvo papuoštas visų konferencijoje dalyvavusių valstybių vėliavomis. Tarp jų plevėsavo ir buvusių nepriklausomų Pabaltijo valstybių vėliavos. Sekančią dieną Dagens Nyheter rašė, kad pirmą kartą per 35 metus Stokholmo gatvėse plevėsavo latvių, lietuvių ir estų tautinės vėliavos.

Į konferencijos atidarymą susirinko apie 400 svečių. Tarp jų delegatų iš 17 valstybių. Konferencijos pirmininkas Bruno Kalnins į salę įvedė min. prezidentą Olafą Palmę ir jį pristatė. Konferencija atidarė Olafs Palmė. Jis kalbėjo nepilną pusvalandį ir, be ko kita, pasakė: "Ižiūri svarbius uždavinius Pabaltijo instituto darbe — veikti, kad išlaikyti ir suaktyvinti pabaltiečių kultūrinį gyvenimą. Yra būtina išlaikyti savo tautinę tapatybę, kultūrą ir kalbą. Ne vien pačių, bet ir dėl to, kad tas praturtina ir švedų kultūrą. Pabaltiečių kilimo žmonės įvairiose srityse yra daug davę švedų mokslo tyrinėjimams ir kultūriniam gyvenimui. Antras — yra būtina išvystyti ir sustiprinti kontaktus su mokslo ir kultū-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Marianapoio aukšt. paruosiamoji mokykla**, Thompson, Conn., šiais metais mokslo metus pradės rugsėjo 3 d. Įsiregistravusių mokinių skaičius yra gerokai didesnis negu pereinamais metais, nepaisant, kad katalikų mokyklos pergyvena nemažus sunkumus.

— **Dail. Kazys Žeromskis** šios vasaros atostogas praleido Lietuvių pranciškonų vasarvietėje, Kennebunkporte, Maine.

— **Liudas Dovydenas**, žinomas rašytojas, tebegyvena Clark Summite apylinkėse, Pensylvanijoje, netoli lietuviams geriau žinomo Scrantono miesto, kur perėmė šimtmetį kūrėsi jų pirmosios draugijos, buvo leidžiamos lietuviškos knygos, laikraščiai. Rašytojas atidžiai seka lietuviškąją spaudą, naujai išeinančias knygas ir tvarko savo rankraščius.

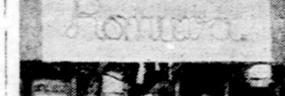
— **Rochesterio lietuvių** ir kiti pabaltiečiai labai skaudžiai pergyveno Helsinkio gėdą. Mieste jie demonstravo aštuonias valandas. Visi trys vietos televizijos kanalai demonstracijas rodė net du kartu. Ne tik tai lietuvių, bet ir padorūs amerikiečiai yra pasipiktinę nutarimais. Siūnčiamis protesto laiškei j Baltuosius rūmus. Reaguoja ir vietos spauda. Kolumnistas Smith Hempstone laikraštyje "Democrat and Chronicle" paskelbė platų ir gerai paruoštą rašinį "Helsinki deal is a Shameful appeasement" kuriame iškelia Pabaltijo kraštams padarytas nuoskaudas, o prez. G. Fordo žygi pasirašant susitarimą laiko niekšingą ir lygina krašto prezidentą su anglų ministru pirmininku Chamberlainu.

— **1975 metų mokslo** ir technikos literatūros ir meno premijos paskirtos V. Landsbergiui, A. Bučiui, J. Požėrai, V. Reimeriui, A. Račiūniui, A. Inozemceviui, A. Ličkūtei - Jusionienei ir J. Svažui.

— **Antakalnyje**, rusų karių kapinėse, kur palaidotas ir lietuviams atmintinas Antanas Snieckus, pastatytas ir atidengtas paminklas šiam nepriklausomos Lietuvos duobkasiui. Paminklo projektą sukūrė skulptorius N. Petrušis.

— **Marija Horodničienė**, gydytoja ir docentė, mirė Vilniuje.

— **Mokytojas Mykolas Kriaučiūnas** mirė Kupiškėje.

GERA DOVANA MARCIOMS, ŽENTAMS IR AMERIKIECIAMS

LITHUANIA IN CRISIS. Nationalism to Communism, 1939-1940. Autorius politikos mokslų prof. Leonas SABALIONAS. Išleido Indiana University Press, Bloomington & London, 294 pusl., kietais viršeliais su aplanku.

Si knyga yra labai vertinga dovana supažindinti angliškai skaitančius su mūsų tautos okupantu. Dovana, kuri tinka įteikti įvairiomis progomis ir niekad nepasensta. Šios knygos gauta tam tikras skaičius su didele nuolaida. Kaina \$5.00. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd. St., Chicago, Ill. 60629.

Prie kainos reikia pridėti 5 proc. mokesčiams.

ros institutais tėvynėje, Pabaltijje." Toliau pareiškė, kad pabaltiečiai, pamokė švedus pagalvoti apie ateivių politinį susipratimą, pasiekiant tai vienybe ir gera organizacija. Nuo 1944 iki 1970 metų švedija priėmė daugiau kaip 650.000 ateivių. Šiandien švedijoje yra apie 400.000 užsienio piliečių, apie ketvirtadalis milijono įsigijo švedijos pilietybę. Po konferencijos atidarymo sekė referatai, po referatų apie 300 konferencijos dalyvių autobusais nuvyko į priėmimą į miestą savivaldybę. Ir čia prie "Stadshuset" ant aukštų stiebių plevėsavo septynios vėliavos — estų, latvių, lietuvių, švedų, amerikiečių, vokiečių ir anglų. Vaisių stalai buvo padengti miesto iškilmingoje aukso salėje. Sekė naujų pažinčių su užsienio mokslininkais užmezgimai, prakalbos, o po vaisių švedų Institutas suruošė ekskursiją į miesto žymesnes vietas — valstybinį archyvą muziejų ir kitur.

Konferencijos posėdžiai vyko Heselbijos pilyje, kur buvo sustoję ir didžioji delegatų dalis. A. T.

— **Vladas Kulbokas**, lituanistas ir jo žmona Veronika Kulbokienė, istorikė, šios vasaros atostogas praleido lietuvių seselių vienuolyno Putname, kur jie ne tik tūkai jaukiei sveičiavosi, bet "Alkos" muziejuje ir vienuolyno bibliotekoje rinko medžiagą jų rašomiems lituanistinams darbam.

— **Ona Meškūnienė**, veikli St. Petersburgo lietuvių klubo narė ir praeitų metų klubo našlių karalienė, ilgėsnį laiką viešėjo Kanadoje. Netikėtai susitikusi savo apylinkės vajuos pirmininkę Pupeliene, įteikė jaunimo kongresui auką. Nuosirdžiai rėmėjai nesudaro skirtumo nei vieta, nei atstumai.

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

— **Bronius Grakauskas**, Zemes ūkio akademijos docentas, mirė sulaukęs 64 metų amžiaus. Buvo agronomas ekonomistas. Parašė knygelių žemės ūkio klausimais.

— **Mirė Juozas Stimbursys**, senas komunistų veikėjas, eidamas 86 amžiaus metus. 1940 m. raudonajai armijai užimant Lietuvą ir vėliau buvo labai aktyvus nepriklausomos Lietuvos duobkasy.

— **Naujas filmas** sukamas Jurbarko apylinkėse. Scenarijus paimtas iš baudžiavos laikų. Veiksmas vyksta Vytėnų pilyje, Palėkiuose, Smukučių malūne ir Laukesoje. Režisierius Stasys Motiejūnas.

— **1975 metų mokslo** ir technikos literatūros ir meno premijos paskirtos V. Landsbergiui, A. Bučiui, J. Požėrai, V. Reimeriui, A. Račiūniui, A. Inozemceviui, A. Ličkūtei - Jusionienei ir J. Svažui.

— **Antakalnyje**, rusų karių kapinėse, kur palaidotas ir lietuviams atmintinas Antanas Snieckus, pastatytas ir atidengtas paminklas šiam nepriklausomos Lietuvos duobkasiui. Paminklo projektą sukūrė skulptorius N. Petrušis.

— **Marija Horodničienė**, gydytoja ir docentė, mirė Vilniuje.

— **Mokytojas Mykolas Kriaučiūnas** mirė Kupiškėje.

GERA DOVANA MARCIOMS, ŽENTAMS IR AMERIKIECIAMS

LITHUANIA IN CRISIS. Nationalism to Communism, 1939-1940. Autorius politikos mokslų prof. Leonas SABALIONAS. Išleido Indiana University Press, Bloomington & London, 294 pusl., kietais viršeliais su aplanku.

Si knyga yra labai vertinga dovana supažindinti angliškai skaitančius su mūsų tautos okupantu. Dovana, kuri tinka įteikti įvairiomis progomis ir niekad nepasensta. Šios knygos gauta tam tikras skaičius su didele nuolaida. Kaina \$5.00. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd. St., Chicago, Ill. 60629.

Prie kainos reikia pridėti 5 proc. mokesčiams.

DOVANOS IŠ "DRAUGO"

Dovanų rinkinys "Draugo" administracijoje kas savaitę didėja. Dabar galima gauti dovanų giminėms ir pažįstamiems visokioms progoms. J. Budrys atvežė gražiai papuoštų lietuviškų lėlių. J. Vizgrda ir L. Mootrimas atsuntė rankdarbių, Z. Dapkienė paliko rinkinį keramikos darbų. Atvykite į "Draugą", 4545 W. 63 St. Chicago, Ill. 60629.